3

INDEX SUPELLECTILIS ANATOMICAE

QUAM

ACADEMIAE BATAVAE QUAE LEIDAE EST

LEGAVIT

VIR CLARISSIMUS

JOHANNES JACOBUS RAU,

ROGATU ILLUSTRISSIMORUM ET AMPLISSIMORUM ACADEMIAE ISTIUS CURATORUM ET URBIS CONSULUM

CONFECTUS A

BERNHARDO SIEGFRIED ALBINO,

QUI ET VITAM EJUS ET CURATIONEM QUAM CALCULOSIS ADHIBUIT INSTRUMENTORUMQUE FIGURAS ADDIDIT.

LUGDUNI BATAVORUM,

Apud HENRICUM MULHOVIUM, Bibliop.
& *proſtat quoque*
FRANCISCUM SCHUYL, Theatri Anatomici cuſtodem publicum.

MDCCXXV.

ILLUSTRIBUS ET AMPLISSIMIS

ACADEMIAE BATAVAE

QUAE LEIDAE EST

CURATORIBUS

ALBRECHTO NICOLAO

BARONI DE SCHAGEN, TOPARCHAE IN GAUDRIAN, EQUESTRI ET NOBILIUM HOLLANDIAE ORDINI ADSCRIPTO, MAGISTRORUM RATIONUM COMITATUS HOLLANDIAE PRIMO, JUDICII VENATICI ADSESSORI, CURATORI AGGERUM VIARUM ET AQUARUM RHENOLANDIAE, SOCIETATIS INDICAE ORIENTALIS RECTORI, ETC. ETC.

HERMANNO VANDEN HONERT,

J. U. D. URBIS DORDRACENAE SENATORI ET CONSULI, AGGERUM ALBLASSERWERDENSIUM PRAEFECTO, ETC. ETC.

CORNELIO VAN VALKENBURG,

J. U. D. URBIS HARLEMENSIS SENATORI ET CONSULARI, AC CUM MAXIME PRAETORI, CURATORI AGGERUM VIARUM ET AQUARUM RHENOLANDIAE, ETC. ETC.

ET

ET EORUM COLLEGIS

NOBILISSIMIS ET AMPLISSIMIS

URBIS LEIDAE

CONSULIBUS.

JOHANNI VAN DEN BERG, J. U. D.
CONSULUM PRIMO.

YSBRANDO DE BYE, J. U. D.

HENRICO VAN WILLIGEN, J. U. D.

ABRAHAMO HOGENHOECK, J.U.D.

NEC NON

VIRO SPECTATISSIMO

PETRO GYS, J. U. D.
SENATORI ET MODO JUDICI LEIDENSI, CURATT. ET COSS. AB ACTIS.

D. D. D.

B. S. ALBINUS.

LECTORI

S. D.

B. S. ALBINUS.

Indicem, quem vides Lector benevole, rogatu & auctoritate *Illuſtrium & Ampliſſimorum Academiae hujus Lugduno-Batavae Curatorum & Urbis Conſulum*, emitto, ut publicus peritiae, induſtriae, & liberalitatis *Rauianae* ſit teſtis; & ut notum ſimul faciat noſtris exteriſque, in quorum manus forte perveniet, Theſauro tam ſingulari Academiam noſtram eſſe locupletatam. Ne vero ſic ſolus & plane nudus prodiret, facile ad-

duci me paſſus ſum, ut in hac praefatione Vitam Clariſſimi Viri quoque exponerem, & celebrem curationem, quam calculo veſicae laborantibus tam feliciter adhibuit, breviter enarrarem. Quamvis enim Vitam Ejus ſatis jam *Pater meus* recenſuerit, ea oratione, quam *in Obitum Ejus* habuit; tamen haud moleſtum pleriſque fore credidi, eam hic etiam paucis & ſimpliciter deſcriptam legere; praeſertim cum nonnulla quoque adjecerim. Quod vero calculoſorum curationem addiderim, gratiam me non exiguam à Medicinae & Chirurgiae cultoribus & aeſtimatoribus initurum ſatis certo ſcio, cum quod nulla hodie propter praeſtantiam ſuam magis ſit celebrata, tum quod, eam ut evulgarem, ab aliquo jam tempore à multis fuerim ſollicitatus. Eam autem ipſe nulli, quod ſciam, aperte umquam explicuit; ſed multos paſſim ad videndum admittere ſolebat: in quibus mihi quoque eſſe licuit, toto iſto tempore, quo Leidae docuit. Quae tunc vidi, & ſedulo notavi, hic accurate recenſeo; & quo magis ea faciam perſpicua, ſcopum Ejus etiam exponere, & ſingulorum, quae faciebat, rationes reddere conor. Quibus ſi aliquid hanc rem illuſtraverim, &

ſi

ſi quid inde in humanum genus utilitatis & commodi redundet; gratias ages eidem *Rauio*, qui eleganti & certiori illa methodo ſua hiſce obſervandis & explicandis dedit opportunitatem. Sed ad propoſitum veniamus, & agamus primo de Vita Ejus.

JOHANNES JACOBUS RAU, *Badenſis*, ejus oppiduli, quod in Circulo Suevico eſt, Patre *Johanne Rau*, vini mercaturam faciente, Matre *Magdalena Muller*, natus eſt A. AER. C. MDCLXVIII. Hic ineunte adoleſcentia, ob tenues parentum facultates, non ita ab iis educatus ac inſtitutus eſt, ut ſperare de eo potuiſſent, talem futurum, qualem nos cognovimus. Accepimus enim, patrem eum anno aetatis ſuae quarto & decimo Argentoratum in Chirurgi officinam ablegaſſe, ut opere chirurgico faciundo ſeſe exerceret. Cum exegiſſet ibi triennium, in patria ſua non valuit diutius manere, ſed ut ipſe ſibi, ſatis jam inſtructus, pararet ea, quae ad victum ſuppeditent, à parentibus plane dimiſſus, & exiguo itineris vitaeque ſubſidio munitus, longe atque late incepit vagari. Poſtquam igitur Germaniae partem aliquam pererraſſet, tandem Hamburgum venit: ibi navem forte con

ſcendit, eaque advectus eſt in Norwegiam; ubi Bergae, celebri emporio, Chirurgo *Frauen* dicto ſervivit. Ejus autem loci vim frigoris quum difficilius ſuſtineret, mox inde navi iterum profectus, Amſtelaedamum ſe contulit: erat enim tunc temporis, ut hodie, inter duo haec emporia, propter mercaturam, frequens admodum navigatio. Amſtelaedami primo in nave bellica *Comitis à Benthem* chirurgi locum obtinuit; eaque Hiſpanias, alioſque portus acceſſit. Ex quo itinere cum in Belgium rediiſſet, accidit, ut *Wilhelmus Princeps Auriacus* claſſe in Britanniam navigare vellet. Cujus navium uni praeerat *Schey*, *vice Archithalaſſus*. Ei tunc navi chirurgus quoque datus eſt; & dictae expeditioni interfuit. Sic igitur hactenus erravit incertus, & fere in contubernio ſordidiſſimorum hominum. Quae vero duro hoc vitae genere & cum periculo acquiſierat, conſervaverat parſimonia. Quod utrum inſita quadam frugalitate fecerit, erat enim ad rem paullo attentior; an quod jam tum meditatus ſecum fuerit iis aliquando uti ad ornandum ſe augendumque doctrina, difficile eſt judicare. De eo conſtat, quod in Hollandiam re verſus, facta re, ad bonarum artium omniſ-

que

que doctrinae ſedem Leidam noſtram acceſſerit, ibique ſtudiis, medicis praeſertim, operam navaverit. Hic cum animum doctrina ſatis excoluiſſet, dein Lutetias Pariſiorum ſe contulit, ut in Anatomicis & Chirurgicis porro ſe exerceret, quibus maxime ſtudebat. Pariſiis Anatomes ſtudio apud optimos magiſtros operam non modo dedit, ſed ipſe etiam demortuorum corpora diligenter incidit. Praeceptorem ibi in Anatomicis praeſertim habuit fama jam tunc celebrem *Joſephum du Verney*, cujus demonſtrationibus interfuit: tum & apud *Meryum* nervorum per corpus humanum diſtributionem vidit. In Chirurgicis quoque, praeterquam quod luxatos articulos reſtituere à *Misheuio* didicerit, praeterea praeſtantiſſimos & veteranos Chirurgos comitatus, artem eos ſuam in vivis exercentes ſaepe vidit. Fuerunt autem illi *Petit*, tunc octuagenarius, *Mareſchall*, *Roumart*, aliique. Pariſiis rediit Leidam, A. MDCXCIV, ubi XXIII. menſis Martii in civium Academicorum numerum iterum receptus, paullo poſt, XI Maji, diſſertationem elegantem, *de ortu & regeneratione dentium*, publice pro gradu Doctoratus defendit, & à *Clariſſimo Carolo Drelincurtio* Doctor Medicinae

 crea-

creatus eſt. Tunc vero vitae iſtius erraticae & vagae pertaeſus, Amſtelaedamum ſibi ſedem ſtabilem certamque delegit, ubi & Anatomen alios docendo, & Medicinam, eam inprimis, quae manuum opera curat, exercendo ſua ſe ſuſtentaret induſtria. [a] Anno igitur MDCXCV. ibi domi ſuae prima ingenii & dexteritatis experimenta in Anatomicis dedit *cerebri & organorum ſenſuum corporeorum quinque* in cadaveribus humanis demonſtrationibus. Dein ſequenti hyeme *organa ſoni, vocis & loquelae* eodem modo exhibuit. Nec diu latuit. Immo eodem adhuc anno MDCXCVI. in publicum & celebre theatrum eum produxerunt *Nobiliſſimi & Ampliſſimi Reipublicae Amſtelaedamenſis Conſules.* Quippe cum ex vulgi fama, & inſignium urbis Medicorum teſtimoniis, ſtudium peritiamque ejus intellexiſſent, dederunt ei cadavera in Theatro ſuae urbis Anatomico diſſecandi poteſtatem. Itaque inſequentibus annis non intra ſuos parietes modo, ſed in eo etiam loco, varias corporis humani partes demonſtravit, & chirurgicas quoque operationes in cadaveribus humanis publice magno applauſu exercuit; laudante ſpectantium corona, & ſti-

(a) Vid. Rau reſp. ad denfenſ. Ruyſchii pro ſepto ſcroti, in initio.

ſtimulos addente novos. Praeterea ſuae in curationibus chirurgicis peritiae & dexteritatis ſpecimina quotidie etiam edebat. Venerat forte Amſtelaedamum iiſdem temporibus *Frater Jacobus de Beaulieu*, ut & ibi, quemadmodum fecerat in Galliis, novam ſuam calculoſos ſecandi methodum exerceret. Quod & faciebat, impetrata à Magiſtratu urbano facultate. Iſtis operationibus ejus ſaepius tunc interfuit *Rauius*, methodum ejus damnans & acerrime etiam impugnans. Quod cum minus benigne interpretarentur Magiſtratus, primo continere ſe debuit: ſed cum mox ipſo eventu deprehenderent, vera eum dixiſſe, ei hanc curam demandarunt. Nec ita multo poſt *Nobiliſſimi et Ampliſſimi Reipublicae Leidenſis Conſules* ſuae etiam urbis Lithotomum eum conſtituerunt. Iis igitur in omnibus cum non minus dexteritate & peritia ſua quam felicitate adjuvaretur, & unus maxime floreret, factum eſt, ut brevi tempore illuſtraretur. Nam & inquilini & exteri ad eum accedebant, ut Anatomen & Chirurgiam apud eum diſcerent. Ad Chirurgicas operationes in tota Hollandia paſſim adhibebatur; praeſertim ad calculoſorum ſectionem, qua maxime inclareſce-

reſcebat. Rebus ſic ad voluntatem ejus fluentibus, accidit, ut magna ad gloriam ejus acceſſio facta fuerit. Anno enim MDCCV. ad *Illuſtribus & Ampliſſimis Academiae hujus Curatoribus & Urbis Conſulibus*, ad quos fama Viri pervenerat, rogatus eſt, ut Leidam venire, & in Theatro Anatomico Academiae publico demonſtrationes quaſdam anatomicas inſtituere vellet. Eas partes etiam ſuſcepit, atque in maxima ſpectantium, & praeſtantiſſimorum quoque, omnique doctrina ornatiſſimorum hominum corona ita implevit, ut eos non ſpectatores ſolum habuerit, ſed applauſores. Decoratus tandem eſt, quod unum adhuc ſupererat, ſummo & ampliſſimo laborum ſuorum praemio. Nam poſtquam mortuus eſſet *Clariſſimus Bidloo*, eum ſolum dignum judicarunt *Illuſtres Academiae Lugduno-Batavae Curatores & Urbis Conſules*, cui *Medicinam*, *Anatomen & Chirurgiam* in ea docendi provinciam concrederent. Et licet Amſtelaedami cum familiaribus ſuis viveret bene & libere plane, & facile perſpiceret, ſi Leidam ad docendum migraret, â veteri illa conſuetudine, quae naturae vim jam obtinebat, fore recedendum; multaque eſſent alia, quae ſubitam iſtam loci tantamque vitae mu-

mutationem diſſuadere viderentur, accepit tamen conditionem. Factum id eſt A. MDCCXIII. Venit Leidam maxima omnium ſpe atque exſpectatione: ibique XXVI. Septembris die dictam Profeſſionem auſpicatus eſt; habita de *Methodo Anatomen docendi & diſcendi* publica oratione. In eo quoque *Ampliſſimo Ordine* dein adſecutus eſt ſummum gradum honoris & poteſtatis; geſſitque *Rectoratum Academiae* A. MDCCXVIII. Ad Academiam acceſſit ſanus & vegetus; & quamdiu integra valetudine fuit, munere etiam ſuo functus eſt diligenter. Quadriennio circiter ante mortem pedem dextrum gravis lapſus laeſerat; unde oborti dolores lecto eum aliquot hebdomadas addicebant; quibus ſopitis oedema remanebat. Et cum propterea domi ſe quietum diu continere deberet, perturbari incipiebat valetudo ejus, & malum, quod hypochondriacum vocant Medici, oriri. Biennio ante obitum vertigo multa & frequens perquam moleſta eſſe; quae poſt annuum ſpatium in levem apoplexiam terminabatur. Qua ſuperata, aurium tinnitus ei gravis eſſe; febris accedere lenta & diuturna, omni eum nocte affligens, multoque ſudore conſumens. Sic creſcere indies melancholia; ut nec gallo-

rum hominumve cantus, nec campanarum ſonitus, nec alios minimos quoſque ſtrepitus ferre poſſet. Tandem, circiter menſem Julium A. MDCCXIX. delirium melancholicum oriri; quod ad ultima graviſſimaque increvit. Donec die XVIII. menſis Septembris anni ejuſdem, dives ſatis, celebris, honoribuſque, ultra quam ſperare potuiſſet, ornatus, miſere tamen, diem obierit ſupremum. Sepultus eſt in Templo Leidenſi maximo. Parentavit ei *Bernhardus Albinus*, Pater meus. Heredes teſtamento fecit *Clariſſimum Hermannum Ooſterdyk Schacht*, tunc poliatrum & practicum Leidenſem exercitatiſſimum, nunc etiam Medicinae Profeſſorem digniſſimum, & collegam meum conjunctiſſimum, quo familiari & medico inprimis uſus erat; & *Plurimum Reverendum Gisbertum Oſtens*, Medicinae Doctorem, & Remonſtrantium apud Amſtelaedamenſes Paſtorem optime merentem, amicum veterem ſuum. Fuit autem corpore magno & robuſto, egregiaque & virili plane forma; vultu ſevero & torva nonnihil tuente. Fuit animo generoſo, promto & alacri; totus tamen paullo fervidior atque commotior. Caeterum ingenioſus, laborioſus, & attentus; atque gloriae ſemper cupi-

pi-

pidiſſimus; quam non arte, ſed aperte palamque meritis ſuis acquirere ſtudebat. Vixit in caelibatu, parce & ſobrie; libere tamen, & cum amicis hilarus. Adulari admodum non poterat, neque ſuſtinere diu ſimulationem. Itaque nemini facile & diu parcere ſolebat; ſed alios reprehendebat, errores evellere conabatur; in multos vehementius quoque invectus; praeſertim ſi quos in ſua arte à vero abeſſe exiſtimaret. Quod eum non tam carpendi aut laedendi libidine feciſſe credimus; quam veritatis aſſerendae & defendendae ſtudio atque impetu quodam; & quod non prorſus abjecte de ſe ſentiret. Quemadmodum etiam non tam vitio vertendum ei eſſe videtur, ut multos facere ſcimus, quod verbis & moribus fuerit aſperior; quam admirandum potius, talem adhuc evaſiſſe, qui vitam tam duram & erraticam, & tam ab omni humanitate & urbanitate remotam, egerit in ea aetate, qua flexibiles hominum animos, ſicut molliſſimam ceram, ad arbitrium fere ſociorum, & ut fors tulerit, formari & fingi novimus. De caetero in Anatomicis & Chirurgicis maxime excelluit. Ad Anatomen diſcendam *Scriptorum veterum Anatomicorum & recentiorum frequentem*

lectionem, vivam docentium vocem & informationem, in diſſectione corporum humanorum & brutorum manuductionem, & frequentem exercitationem requiri, ſcripſit in Oratione. Eam tamen magis ex corporibus ipſis, quam ex libris Auctorumque figuris petendam eſſe aperte dicere ſolebat. Ad corporis humani fabricam cognoſcendam ipſa hominum corpora adhibenda eſſe; neutiquam vero corpora brutorum: niſi cum obſcura iis forte poſſent illuſtrari. Porro partes omnes, quoad ejus fieri poſſit, recentes eſſe conſiderandas, & ſimpliciter demonſtrandas tales, quales abſque ulla mutationis ſuſpicione revera deprehendantur. Ad detegendam latentem earum ſtructuram, artes quidem varias eſſe adhibendas; ſed tales, quae veram conſtructionem nihil quicquam mutatam demonſtrarent. Quapropter recentia corpora humana diligenter inprimis perſcrutari, & canales replere, macerare, diſſolvere, ſeparare, flatu extendere, ſiccare, aliiſque ſubſidiis uti ſolebat. Quamquam artes pleraſque non valde laudaret & approbaret; immo, quod mutare fere ſoleant, vituperaret: non ſollicitus adeo quam pulchre & nove pars quaelibet arte parari poſſet, ſed quam vere talis in corpore

pore humano exiſteret. Quod & palam affirmantem ſaepe audivimus, & publice ab eo ſcriptum legimus, in eo praeſertim Opuſculo, quam vocavit *Defenſionem*. Corpora omnium aetatum ſecuit innumera. Mallei proceſſum longum & gracilem invenit vel reſtituit. Maxillae inferioris capita non in ſinus oſſium ſquamoſorum immitti, ſed tuberculis, quae ante ſinus iſtos ſunt, inniti exiſtimabat: ideoque praeſertim interponi lamellam illam cartilagineam utrimque cavam, ut tubera utrimque excipiat, & inter ſe apte committat. Scroti humani membranam, quam darton vocant, quamque unicam eſſe, utrique teſti communem, ſeptoque diviſam, crediderant Anatomici, gemino ſacculo ad utrumque colis latus uno, unicuique teſti privato involucro, conſtare; & iſtos ſacculos lata ſuperficie ſibi invicem applicari, & leviter connaſci; ac propterea ſeptum ſcroti proprie nullum eſſe, primus eleganter demonſtravit. Caetera, quae forte in Anatomicis vel nova detexit, vel corrigenda cenſuit, una cum eo interciderunt. In Chirurgicis multae ſunt celebres curationes ejus; quarum nonnullas in oratione ipſe recenſet: ex qua unam, inter caeteras inpri-

mis mirabilem, & ut talem ab eo propoſitam, libet tranſcribere. *Hiſtoriam inauditam*, inquit, *haud ita pridem tamen viſam, narrabo. Juveni viginti annos nato inteſtinum ileum per vulnus, ad regionem inferiorem umbilici cultro inflictum, erumpit, propendens extra ventrem, longitudine trium ulnarum noſtratium, ſpatio temporis quatuordecim dierum, aeri longius ſupra ventrem expoſitum, ſuppurationem grandem patiebatur, unde inteſtinorum gyri inter ſe concreti erant; & cum toto muſculorum abdominis vulnere connati; praelucente Anatome, cognita vulneris inflicti natura, feliciter vulneratum curavimus.* Celeberrima eſt curatio quam calculoſis adhibuit; quamque ſe *in mille quingentis quadraginta ſeptem hominibus peregiſſe* in dicta oratione paullo poſt addit; & quam dein etiam ſaepe & ſaepius ad mortem uſque ſuam exercuit. Inſtrumenta quaedam Chirurgica multum correxit; ea inprimis, quibus ad calculoſorum curationem uſus eſt: dein & *Bartiſchii* inſtrumentum, pro auferenda palpebrae ſuperioris relaxatae parte; quo commodius, citius, tutius & accuratius, id efficeretur: aliud etiam pro uvula relaxata, ſi opus fuerit, abſcindenda. Praeter *Orationem de methodo Anatomen docendi & diſcendi*, quam in vulgus exire

exire paſſus eſt, habemus *Epiſtolam ejus de Inventoribus ſepti ſcroti*, qua id à ſeptem Auctoribus animadverſum fuiſſe, productis eorum verbis probat: dein *Reſponſionem ad defenſionem F. Ruyſchii pro ſepto ſcroti*; qua praeter ea, quae ſcribit de ſe, & de lite Anatomica, quam cum *Clar. Ruyſchio* habuit, inſtrumentum *Bartiſchii* à ſe correctum deſcribit, & novam à ſe detectam ſcroti humani conſtructionem tradit. Atque haec hactenus. Pergamus ad exponendam curationem, quam calculoſis adhibuit.

Quod primo in Hollandia calculoſos curaverit, plane ut Pariſiis didicerat, urethram in perinaeo incidendo, apparatu, ut vocant, magno, certi ſunt graviſſimique teſtes. Conſtat etiam, quod *Fratrem Jacobum* operantem non ſolum viderit, ſed & quod mortuorum ab operatione ejus corpora aliquoties fuerit perſcrutatus. Deinde autem methodo nova ſua ſemper eſt uſus, qua eumdem, quem Monachus ille, locum incidit. Propoſitum in hac operatione erat, non cervicem veſicae incidere, ut primo fecerant, nec urethram, ut eo tempore plerique ſolebant; ſed veſicam ipſam, proxime cervicem ejus, à latere, nonnihil inferiora & poſteriora verſus. Quae quidem

veſi-

veſicae ſectio periculoſior per ſe multum eſſe non poterat, quam vel cervicis, vel urethrae. Et cum ſic urethra & cervix integra manerent, & neque inſtrumenta introducendo & vi magna diducendo, neque etiam calculum, magnum ſaepe & ſcabrum aſperumque, violenter & crudeliter plane extrahendo, viae hae neceſſario anguſtae, parteſque tenerrimae, laederentur; & multa, quae haec conſequi fere ſolent, maximaque mala praecaverentur, longe vulgaribus antecellere videbatur. At cum veſicae haec regio non pateat, ſed penitus recondita ſit, perdifficilem quoque habebat acceſſum. Accedere autem inſtrumenta ad eam tantum poterant, ſi aegro ſupino, genubus ejus erectis, femoribus flexis modiceque diductis, cutis ad latus ani incideretur, & dein per eam plagam, oblique interiora & nonnihil ſuperiora verſus, culter ad dictam veſicae regionem adigeretur, & vulneratâ eo veſicâ, porro per factam viam forceps introduceretur, eaque prehenſus calculus extraheretur. Et modo haec recte peragerentur, nulla hic repoſita erat pars adeo princeps, ut magnopere obſtaret. Sed difficilem & periculoſam reddebant hanc operam cum diſcindendorum craſſities magna,

tum

tum quoque partium nobilium, & quae laedi nullo modo debebant, vicinitas. Nam ſi Chirurgus vel profundius, quam par ſit, cultrum adigeret, vel & ſcindendo de recta via deflecteret, periculum erat, ne aut veſicae oppoſitum latus quoque pertunderetur, aut rectum inteſtinum ſeminaleſque veſiculae laederentur, aut ureter, colis erector, corpus cavernoſum majus urethra ipſa, graviter vulnerarentur, immo abſcinderentur; aut hujuſmodi alia, gravia omnia, fierent. Vulnere etiam facto, cum per id forceps in veſicam intromittenda eſſet, facile erat à via aberrare, forcipemque non in veſicam, ut oporteret, ſed inter partes, juxta quas tranſire deberet, adigere, ibique aperire, diducere, forte etiam ea, quae offenderet, prehendere, trahereque, iiſque omnibus non modo irritam facere operationem, ſed & mala plurima patrare. Et haec quoque *Fratri Jacobo* evenire ſolita fuiſſe legimus & audimus; qui neque fabricam ſitumque harum partium admodum intelligebat, neque certi quidquam habebat, quo cultrum forcipemque dirigeret. Quare tantum abeſt, ut methodum ejus laudemus, ut eam potius magno hominum detrimento, & in perniciem

miſerorum factitatam ab eo fuiſſe, palam affirmare non dubitemus. Et ſatius fuiſſet, de ea unquam ne cogitaſſe quidem, niſi optimae inveniendae occaſionem *Rauio* dediſſet. Hic enim cum fabricam & poſituram earum partium, quae incidendae vel vitandae erant, perſpectiſſima haberet, nihil huic methodo deeſſe animadvertit, quam ut ratio inveniretur, qua inſtrumenta ad eam veſicae regionem recta certoque dirigerentur. Eam etiam invenit & adhibuit feliciſſime. Itaque negari quidem non poteſt, praeiviſſe *Rauio Fratrem Jacobum*; hoc tamen ei hodieque & ſemper eſſe debet laudi maximaeque gloriae, quod peritia, ingenio, & induſtria ſua id addiderit, quo ſolo curatio, caeteroquin incerta, periculoſa, & plerumque pernicioſa, reddita eſt certa, tutior, & caeteris forte melior & praeſtabilior. Addidit autem catheterem, ut vocant, qui gibba ſui parte ſulcum profunde inciſſum haberet: quem per urinae iter in veſicam demitteret, & ad veſicae locum, qui incidendus erat, gibbo ſuo apprimeret; ut eum extrinſecus deprehendere, è regione ejus plagam cuti infligere, verſus eum cultrum porro dirigere, ſupra eum veſicam certo incidere, inſtrumentaque pro forcipe

cipe tuto rectaque dirigenda immittere poſſet; plane ut apparatu magno fieri ſolet. Sed cum vulgares catheteres, quibus, qui urethram in perinaeo incidunt, utuntur, plerumque leviter tantum curvati, iſti veſicae loco apprimi facile non poſſent, novum excogitavit, à vulgaribus diverſum, primo quod ibi, ubi rectus eſſe deſinit, ad ſulci ſui principium, curvaturam paullo majorem habeat; deinde quod ad curvaturae iſtius extremum roſtrum rectius ſit & longius, ut cultrum ſupra id commode verſus poſteriora hinc & inde ducere, & amplam ſatis plagam veſicae infligere poſſet. Videturque quod ipſa earum partium in corporibus humanis contemplatio, collata cum iis, quae in operatione agenda erant, haec ei ſuppeditaverint. In curatione autem aegrum collocabat, ligabat, teneri jubebat, eo fere modo, quo ſolent, qui urethram in perinaeo incidunt: niſi quod ſupinum menſae non admodum altae ita imponeret, ut dorſum ejus depreſſius, nates vero elatiores eſſent; ut nempe locus incidendus eo magis pateret. Ipſe deinde ante aegrum dextro genu ad terram demiſſo innitebatur, cum interim ſiniſtra tibia erecta & cum femore angulum acutiorem fa-

 ciens

ciens corpus magis ſuſtineret. Tum ſiniſtra manu cole prehenſo, dextra catheterem ſuum per urethram in veſicam ex arte demittebat. Hinc catheteris manubrium ſiniſtrae digitis & pollice prehenſum leniter & prudenter verſus aegri ventrem dextrumque inguen inclinabat; ut catheteris curvatura ſulcata, in veſica prope cervicem ejus haerens, applicaretur ad veſicae locum incidendum, ad latus ſiniſtrum, & uti dictum eſt in principio, proxime cervicem, nonnihil inferiora & poſteriora verſus. Quo facto, catheterem leniter ad eum locum apprimebat, eodemque tempore dextrae pollicem extrinſecus admovebat ad mollem natium regionem, quae ad ſiniſtram ani eſt, inter eum & oſſis iſchii tuber magnum quod ſedentem ſuſtinet, è regione curvaturae catheteris. Tumque catheterem pollicem dextrum verſus leniter impellendo, & viciſſim eodem tempore pollicem dextrum catheterem verſus à ſiniſtris & inferioribus dextrorſum ſurſumque premendo, extrinſecus inveniebat & notabat locum, qui curvaturae catheteris oppoſitus eſſet, cui nempe plaga primo erat infligenda. Is igitur erat ad latus ani ſiniſtrum, pollicem vel digitos tranſverſos duos circiter ab eo verſus tuber oſ-

ſis

ſis iſchii remotus. Non propior ano, ne rectum inteſtinum facile laederetur; nec ab eo remotior, ne cultrum nimis oblique catheterem verſus adigere neceſſum foret. Tamen pro aetate, proceritate, & varia harum partium in multis conſtructione & amplitudine, modo propius anum, modo remotius ab eo, modo altius, modo demiſſius paullo, cutim incidebat; ſemperque locum intus veſicae appreſſa catheteris curvatura ſatis indicabat. Invento loco, ibi primo cutem fere ſolam & pinguedinis pauxillum incidebat, plaga recta, longa ſatis, à ſuperioribus ad inferiora & exteriora, id eſt verſus oſſis iſchium tuber, nonnihil ducta; ut nempe à recto inteſtino recederet. Hanc autem primam plagam faciebat animo non valde ſollicito. Mox in eam plagam adigere ſolebat dextrae pollicem, vel & indicem, ea parte, quae ungui opponitur, catheterem verſus, quem ad locum veſicae incidendum ſiniſtra, quantum poterat, applicatum tenebat; quaerens iterum catheterem. Quo reperto retrahebat pollicem, ſtatim cultri ſui apicem in plagam prudenter, nec alte admodum, immittebat, & verſus catheterem, quem pollice paullo ante exploraverat, caute dirigebat,

leviter diſcindens quibus occurrebat. Et ne ſic rectum inteſtinum facile vulneraret, plerumque digitum in anum aegri leniter prius demittebat, ut recti inteſtini poſituram penitus cognoſceret, idque tanto certius vitaret. Cum ſic leviter ſcindendo fere ad veſicam perventum eſſet, iterum in vulnus introtrudebat pollicem indicemve, catheterem ut ante quaerens, eumque, ſi aegri jactatione remotus forte eſſet, reſtituens; ſimulque accurate obſervans & memoria retinens locum poſitionemque curvaturae catheteris, ſupra quam veſica ipſa proxime erat incidenda. Quod facturus circumſpectius agebat; hortabatur & obſecrabat adjutores, ne aegrum ſe cluneſque praeſertim ſuas jactare ſinerent; aegrum ut ſe contineret: ipſe catheterem ſiniſtra ad locum incidendum applicatum retinens, dextra confeſtim cultrum per plagam ad catheterem caute admovebat, ita ut ille non ſcinderet, ſed ut mucro ejus ad catheterem recta tenderet. Tunc attente & prudenter operam dabat, ut cultri mucronem in catheteris ſulcum punctim demitteret. Id autem ex ſententia ſucceſſiſſe ſciebat, quam primum cultri mucronem & catheteri inniti, & in latus utrumque leniter motum

ſulci

ſulci parietibus retineri deprehendebat. Tunc igitur cultri mucronem in ſulco catheteris circumſpecte & firmiter ſurſum deorſumque ducens, magis tamen deorſum, catheterem etiam cultro perite accommodans, veſicam incidebat, plaga non admodum magna. Eam vero à ſuperioribus ad exteriora nonnihil deſcendere faciebat ipſa catheteris poſitura; quod & neceſſarium plane erat, ne vicina laederentur. Curabat deinde, ne catheter à veſicae plaga recederet, & immiſſo digito plerumque magnitudinem plagae nudumque catheterem explorabat; praeſertim ſi eum loco motum eſſe ſuſpicaretur: oportebat enim catheteris ſulcum veſicae plagae nudum adſtare, ut conductorem marem in eum certo demittere poſſet. Itaque, poſtquam quietem iterum imperaſſet, dextera conductorem marem prehendebat, & per vulnus verſus catheterem attente, prudenter, firmiterque adigebat, & pertentando efficiebat, ut ſulcum catheteris ingrederetur, nihilque eſſet interceptum; quod reſiſtentia & durities ſatis ei indicabant. Qua de re cum eſſet certiſſimus, conductorem dextera fortiter impellebat, catheteremque eo repellebat, & eodem tempore catheteris manubrium

brium ſiniſtra ad ſe leniter ducebat. Qua opera efficiebat, ut catheteris curvatura à plaga veſicae recederet in cavum ejus, & ſimul conductor, ſulco curvaturae catheteris ſemper innitens, impulſuſque, tuto certoque in veſicae cavum penetraret. Hinc conductorem leniter huc & illuc movebat: qui ſi nudo tunc catheteri & calculo praeſertim occurreret, tanto firmius ſciebat, haerere eum in cavo veſicae. Caetera, ut apparatu magno fieri ſolet, peragebat. Nam dextera conductorem marem in veſica detinebat; ſiniſtra catheterem ex ea per urethram protrahebat. Dein conductorem marem ſiniſtra prehendebat; dextera foeminam, ducente mare, in veſicam demittebat. Tum ambos conductores ſiniſtrae digitis ſcienter diductos tenebat, & inter eos forcipem dextera in veſicam recta introtrudebat. Hinc conductorem foeminam extrahebat. Forcipe pertentando calculum quaerebat; ut eo reperto ſecurus eſſe poſſet, forcipem à via non aberraſſe, ſed vere in veſicae cavum introductam fuiſſe. Dein conductorem marem quoque extrahebat. Forcipem plerumque aliquoties & validè ſatis aperiebat, cum ut vulnus diduceret, tum ut veſicam

ſicam dilataret, & quantum poſſet à calculo removeret. Denique forcipe calculum quaerebat, prehendebat, & extrahebat; eaſdem plane adhibens cautiones, ac ii ſolent & debent, qui urethram in perinaeo incidendo hanc curationem bene peragunt. Extracto calculo, inſtrumentis per vulnus immiſſis explorabat veſicam, ut, num & alter adeſſet, cognoſceret. Calculorum fragmenta, arenulas, & ſanguinis grumos, cochleari apto, vel indice, ſaepe educebat. Aegrum ſtatim plerumque in lectum reponi ſupinum curabat. Vulnus nec turunda, nec emplaſtro, nec ligatura occludebat; ſed primis ab operatione diebus apertum ſervabat. Interim ptiſanam vel tenuem emulſionem affatim bibendam dabat; ut copioſa aqua in veſicam influens eam elueret, & per vulnus patulum continuo effluens, arenulas & ſanguinis grumos, & ſi quid praeterea peregrini adeſſet, ſecum abriperet. Quo facto vulnus dein recentis inſtar ſanabat. Quam dextere autem & quam celeriter iſtam operationem ſemper peregerit, teſtes ſunt pene innumeri; & recitare poſſem graves, doctos, celebres, vivos, praeſenteſque: quam bene & feliciter, eventus poſtea confirmavit; plerique enim curatio-

ni iſti graviſſimae ſupervixerunt; ab ea belle ſatis ſe habuerunt, & tempore etiam extra fidem brevi ita convaluerunt, ut nec fiſtula, nec urinae praeter voluntatem effluvium, nec ſterilitas, aliaque, quae urinae iter ſectis accidere ſolent, eos dein afflixerint. Et licet haec res majorem in foeminis habere difficultatem videatur, iis tamen eamdem curationem adhibuit, modo viro uſae non fuiſſent, nec peperiſſent: atque in iis etiam ſucceſſu non caruit.

Placuit autem ei *Supellectilem Anatomicam* ſuam omnem, quam tot annorum maximis laboribus & ſumtibus Amſtelaedami Leidaeque ipſe confecerat & adſervaverat, *Academiae* huic *Batavae* legare, & *Curatores* iſti legato praeficere *Medicinae Profeſſores*. Schedulam, cui id ſe velle inſcripſerat, dederat amico cuidam, juſſeratque, ut eam poſt mortem ſuam, ſtatim à lecto teſtamento, haeredibus ſcriptis ſuis exhiberet. Quum vero, mortuo *Rauio*, in aedibus ejus ex officio verſaretur *Vir Clariſſimus Hermannus Boerhaave*, Collega meus honoratiſſimus, tradita ei fuit ſchedula iſta. Hic eam ad *Facultatem Medicam* detulit. Quae rem cum *Illuſtribus & Ampliſſimis Academiae Curatoribus & Urbis*

bis Conſulibus communicavit; & cum iis egit de adſervandis hiſce in *Theatro Anatomico Academiae publico*, exſtruendiſque ibi aptis ad id armariis. *Curatores Academiae*, conlatis cum *Medicinae Profeſſoribus* conſiliis, *Repoſitoria* ſplendida in *Theatro Anatomico* publicis magniſque ſumtibus exſtrui curarunt. In quibus cum dein ordine omnia reponi deberent, eaque per ſe ſatis jam mixta, transferendo etiam, ut fieri ſolet, magis turbata eſſent; multaque meliori conſervatione indigerent; ſcripti vero nihil, quod haec illuſtraret, in ſcriniis defuncti reperiretur, me rogandum cenſuerunt *Illuſtres & Ampliſſimi Academiae Curatores & Urbis Conſules*, ut id negotii in me ſuſcipere, & *Indicem* quoque conficere atque evulgare vellem. Ego id etiam recepi libenter; ſed non ſine labore & difficultate ſum exſecutus. Et quî facile fuiſſet, turbatas adeo partes, tam varias, pleraſque ſubtiles, hinc & inde decerptas, extricare, colligere, & ordinare, atque in ſingulis inprimis ſcopum ejus, qui eas paravit, inveſtigare & invenire; cum in iis multae quoque ſint, quae verſato in his Anatomico operae multum ſatis faceſſerent, ut modo quae qualeſve ſint cognoſceret. Conatus tamen ſum

eas in *Repoſitoriis* collocare non ſolum, ut conſpici commode poſſent, ſed judicio etiam quodam ita diſponere, ut ſingularum praeſtantia ipſo ordine ſerieque magis eluceret. Quae vero ſint, quam elegantes, cujus pretii & utilitatis, hoc *Indice* comprehendi, ſingulas ordine recenſens, & deſcribens breviter. Tu *mi Lector*, ſi harum rerum ſtudium & contemplatio Te delectat, evolve prius hunc libellum & lege; dein veni, vide, & admirare hoc egregium & duraturum *Rauiani* laboris monumentum, *Theatri* vero *Anatomici noſtri* inſigne & praecipuum ornamentum. Quod effigie *Clariſſimi Legatoris* ornatius brevi reddetur, quamprimum vivis pigmentorum coloribus eam artificioſe expreſſerit *praeſtantiſſimus Pictor*, *Carolus de Moor*; cui id negotii jam diu datum eſt. Vale! *Dabam Leidae*, *a. d.* VIII. *Menſis Maji*, MDCCXXV.

INDEX TABULARUM.

T*Abulae hae exhibent verae, pro adultis, magnitudinis, Catheterem, Cultrum, Forcipemque; quibus ad Calculoſorum Curationem ſuam uſus eſt Clariſſimus Rau. Conductoris maris & foeminae figuras non addidi; quod à vulgaribus, gladiolorum ſpeciem habentibus, proprie non differant; hi autem accurate deſcripti & delineati ſint in eleganti libello, quem de inſtrumentis Chirurgicis edidit Ren. Jac. Creſc. de Garengeot, Tom. I. Cap. VIII. Art. VI.*

TABULA PRIMA.

Figura Prima. *Catheter à latere viſus, ut vera figura ac craſſities ejus appareant.*

A. *Manubrium.*

B. *Locus, ubi curvatura ejus major eſt, quam in vulgaribus.*

C. *Roſtrum longius & rectius.*

Figura Secunda. *Catheter idem magis oblique viſus; ut clarius demonſtrentur,*

A. *Manubrium.*

B. B. *Sulcus toti convexae regioni curvaturae roſtrique impreſſus.*

Figura Tertia. *Catheteris partis ſulcatae extremum; ut appareant*

A. A. *Margines extremi, tenues quidem, ſed tamen obtuſi & laeves.*

B. *Sulci amplitudo.*

C. *Mucro obtuſus & laevis; & quomodo ſulcus ad eum terminetur.*

Figura Quarta. *Sectio tranſverſa partis ſulcatae catheteris, ad demonſtrandum qua ratione*

A. *Margines extremi, tenues, obtuſi, ad ſe mutuo incurventur.*

B. *Sulcus profunde impreſſus ſit.*

Figu-

Figura Quinta. *Culter quo incidebat; anceps; acies & mucronem non valde tenuia & acuta habens; ut minus ab eo periculi immineret.*

TABULA SECUNDA.

Figura Prima. *Forceps valida, modice diducta.*

A. A. *Annuli.*

B. B. *Extrema anteriora, cochlearium inſtar modice excavata; & intrinſecus verſus extrema dentibus inſtructa: ut calculum commodius excipere & retinere poſſint.*

Figura Secunda. *Pars una forcipis, ea regione expreſſa, qua extremum anterius cochleariforme cavum eſt.*

A. *Annulus.*

B. *Cochleariforme extremum, cavum, dentibus armatum.*

C. *Lo-*

C. *Locus, ubi alteram partem, F. III.* c. *admittit.*

Figura Tertia. *Pars altera forcipis, ea regione expreſſa, qua extremum anterius cochleariforme gibbum eſt.*

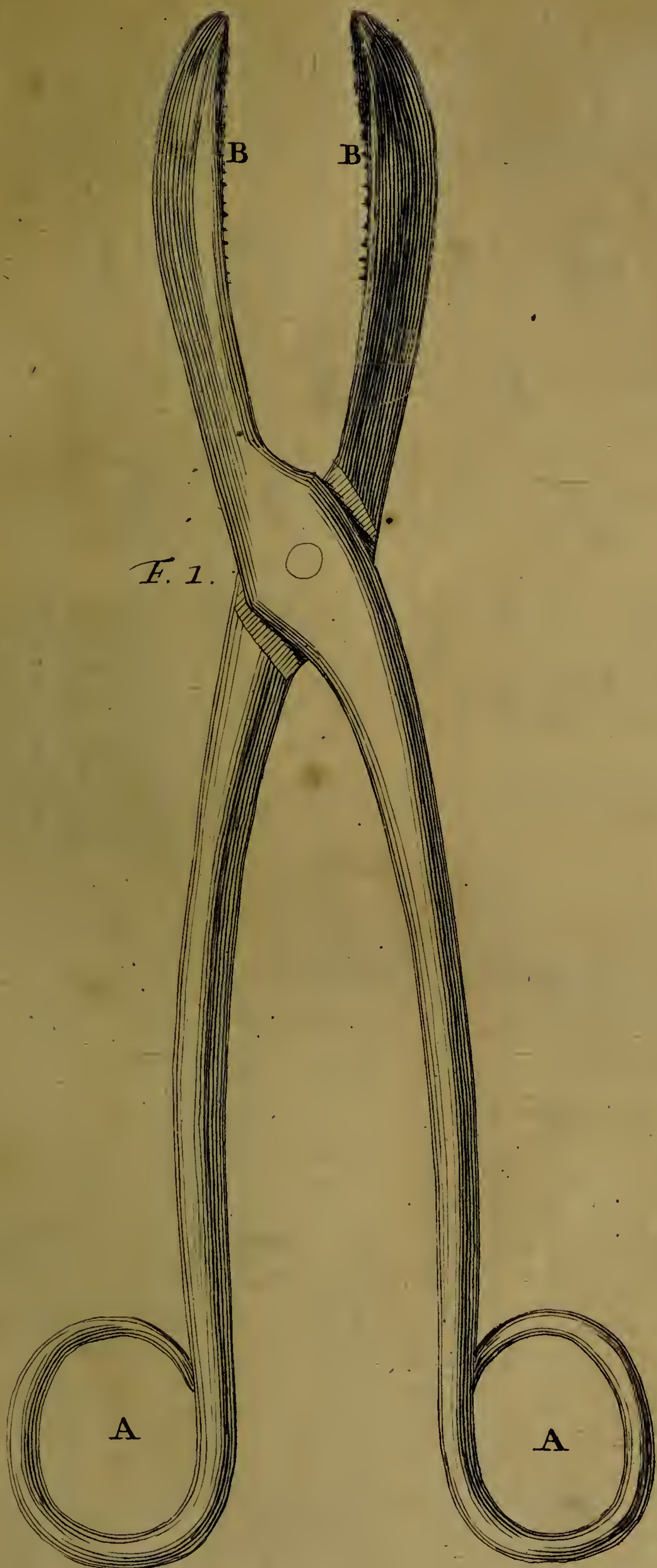
A. *Locus annuli.*

B. *Cochleariforme extremum, gibbum.*

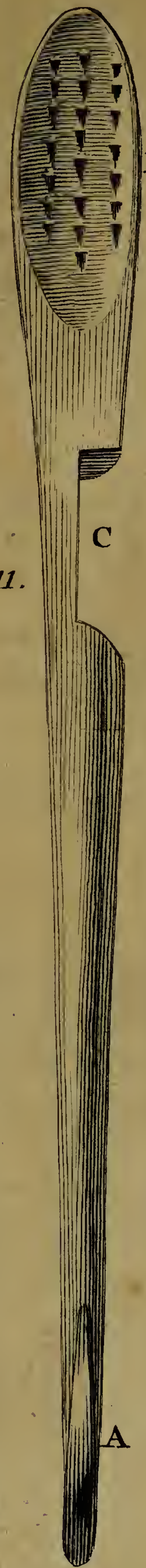
C. *Locus, ubi alteram partem, F. II.* c. *excipit.*

TAB. I.

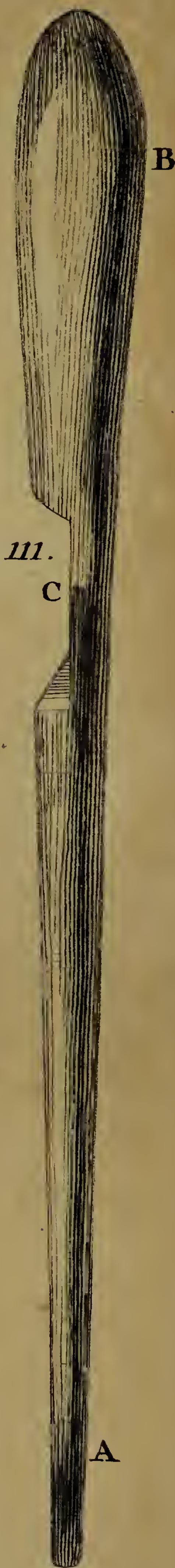

F. I.

F. II.

F. III.

INDEX LEGATI RAUIANI.

TRia ſunt Repoſitoria, duo majora, & tertium minus, in quibus Apparatus hicce totus eſt diſpoſitus.

Repositorium Primum, Majus.

A. *Sceleta*.

N°. I. Sceleton artificiale viri adulti integrum, cum appenſis oſſe yoide & laryngis cartilaginibus exſiccatis. Verae cartilagines, quae coſtas cum pectoris oſſe committunt, & additamenta quoque cartilaginea inferiorum coſtarum, deſunt; eorumque locum factitia, ex cera, tenent. Dein notandum, quod maxillam inferiorem (ex ſententia ſua; de qua in praefatione) ad tubercula oſſium temporum filis aeneis adaptaverit: quod & in aliis capitibus fecit.

II. Sceleton artificiale foeminae adultae integrum, cum oſſe yoide & cartilaginibus laryngis; coſtarum cartilaginibus ſimiliter ex cera factitiis.

III. Sceleton junioris naturale; id eſt ſic paratum, ut oſſa ejus inter ſe connectantur ligamentis propriis exſiccatis.

IV. Sceleton naturale junioris; annorum circiter ſex.

V. Sceleton ſimile naturale, pueri triennis.

VI. Sceleton naturale, biennis.

VII. Sceleton naturale infantis recenter nati, maturi.

VIII. Sceleton naturale foetus immaturi.

IX. Sceleton naturale ſimiae caudatae.

X. Sceleton naturale felis.

B. *Capita oſſea humana, varia; aetate, ſexu, natione, craſſitie, magnitudine & forma praeternaturalibus, morboſa conſtitutione, atque oſſium ſolutione artificioſa, inter ſe diverſa.*

I. Capita oſſea adultorum.

N°. I. Virile integrum.

II. III. IV. V. VI. VII. Virilia omnia: ſed pars cranii dimidia quaſi, ſuperior, ſerrae ope ab inferiore diviſa eſt.

VIII. IX. Similia praecedentibus, niſi quod ſutura ſagittalis ad naſi oſſicula uſque excurrat.

X. Caput oſſeum Angli; ut inſcripſit.

XI.

XI. Caput oſſeum Hiſpani: hic frontis os anterius, & cuneiforme ſuperius, ad ſinuum regionem, orbiculariter exſecta ſunt; ut ſinus in utroque duo, & ſepta, quibus diſtinguuntur, conſpiciantur. Ablata quoque à proceſſu mammillari eſt exterior cruſta, ut appareant cellulae ejus.

XII. Caput oſſeum Galli.

XIII. Caput oſſeum Aethiopis. Naſus, totaque facies, lata, plana, & depreſſa ſunt. Supercilia oſſea prope naſum admodum eminent, & verſus inferiora inſigniter deprimuntur.

XIV. Caput oſſeum ſenis, magnum.

XV. XVI. XVII. XVIII. Capita oſſea foeminina.

XIX. Caput oſſeum foemininum; cujus proceſſus ſtyliformes tribus fragmentis oſſeis, ordine ſe invicem excipientibus, & per ligamenta inter ſe connexis, conſtruuntur.

XX. Caput oſſeum Anglae, ut inſcriptio habet: ſutura ſagittalis ad naſum excurrit.

XXI. Caput oſſeum mulieris Malabaricae. Oſſa ſuperiora ſunt admodum tenuia; maxillae anguſtae; ſutura ſagittalis frontem ſecat. Praeterea ſuperius carie exeſum eſt.

XXII. Caput oſſeum anus annorum nonaginta, magnum ſatis. In oſſe verticis ſiniſtro apparet incipiens caries.

XXIII. Caput oſſeum anus edentulae; cui ſutura ſagittalis frontem ſecat.

XXIV. Caput oſſeum virile, cujus ſutura ſagittalis tota deleta eſt; os vero ad ejus locum extrinſecus amplo & oblongo ſinu depreſſum eſt. Os occipitis ad ſuturae iſtius locum, non acumine, ut ſolet, ſed lata linea terminatur.

XXV. Caput oſſeum virile: ubi ſuturam lamdiformem totam oſſa, Wormiana vulgo dicta, plura & magna occupant.

XXVI. Caput oſſeum virile, magnum, cujus oſſa valde tenuia.

XXVII. Caput oſſeum virile; cujus oſſa frontis, verticis, occipitis, ſquamoſa, & cuneiformis laterales partes, quae in temporibus conſiſtunt, fere digitum craſſa, ſubſtantia oſſea fungoſa quaſi, rara, copioſiſſima, inter binas tabulas eorum, per ſe ſatis tenues, repoſita. Sinuum frontalium veſtigium apparet nullum.

XXVIII. Caput oſſeum virile, praecedente tenuius quidem; ſed tamen craſſum admodum, & praeterea compactiſſimum, forte, & valde ponderoſum. Os frontis miris tuberibus extrinſecus inaequale eſt.

XXIX. Caput oſſeum, cujus oſſa verticis, temporum, & jugalia, à caeteris ſoluta ſunt; totum mirabiliter craſſum, compactum, durum, forte, ponderoſum, & mire etiam ubique à naturali ſpecie recedens. Deeſt maxilla inferior. Foeminae Aethiopicae eſſe, ſi recte recordor, *Cl. Rau* dicentem aliquando audivi.

XXX. Caput oſſeum, cujus oſſa inprimis verticis & ſquamoſa, partes autem frontis anterior, occipitis ſuperior, & cuneiformis laterales, in vaſtam magnitudinem excreverunt; craſſa tamen, & ſeſe undique contingentia. Maxilla autem ſuperior, & quibus hæc adnectitur, partes calvariae oſſium, oſſa petroſa, & inter haec media occipitis oſſis pars anterior, proceſſuſque coronoidei, à magnitudine conſueta non receſſerunt. Deeſt maxilla inferior. Fronti manu *Clar. Otthonis Heurnii* inſcriptum eſt: *Caput ruſtici anno-*

rum

rum 40. ex pago Goudae vicino Wensveen, anno 1628. Appellabant eum Laurentiolum ebrioſum, quod per diverſoria perpetuo divagaretur. Erat ſtaturae puſillae, & ingenii tenuis & hebetis.

XXXI. Capitis oſſei humani, prodigioſae magnitudinis, & formae etiam depravatae, oſſa calvariae omnia, ſolis verticis oſſibus exceptis, integra fere, & craſſa admodum. Mira eſt omnino capitis hujus magnitudo. Attamen, quod maxime notandum, oſſa ejus, & diverſae quoque ejuſdem cujuſvis oſſis regiones, eam inter ſe proportionem in magnitudine neutiquam ſervant, quam in calvariis humanis, conſuetae magnitudinis & figuræ deprehendimus. Nam in baſi, ad eum locum, quo cum vertebra prima committi debet, à naturali magnitudine & figura vix tantillum recedit; inde vero in omne latus, & verſus ſuperiora inprimis, ita increſcit, ut tandem omnium in vertice ſit ampliſſimum. Magnum in occipitis oſſe foramen conſuetam in aliis magnitudinem vix ſuperat: diameter longior ejus eſt pollicis Rhenolandici unius, & trium octavarum pollicis partium; brevior, in radices poſteriores proceſſuum coronoideorum incidens, eſt p. unius, & unius quartae p. p. Ab eo autem baſis calvariae in anteriora, poſteriora & latera, paullatim magis magiſque praeter ſolitum lateſcit; ut partes, quo remotiores ab eo foramine, eo etiam habeat latiores. Etenim coronoidei occipitis oſſis proceſſus jam ſunt paullo latiores. Proceſſus mammillares vero diſtant inter ſe poll. quatuor cum dimidio. Pars oſſis occipitis, quae eſt inter magnum foramen ejus, & os cuneiforme, longa eſt p. unum, & unam quartam p. p; lata in medio pollicis tres quartas p. fere. Ab oſſis

occipitis nexu cum cuneiformi, uſque ad oſſis frontis eam regionem, cui adnectuntur naſi oſſicula, p. trium, & trium quartarum p. p. longitudo intercedit. Proceſſuum pterygoideorum laminae interiores diſtant inter ſe paullo plus p. uno. Sinus oſſium ſquamoſorum, qui admittunt capita inferioris maxillae, inter ſe diſtant p. tres, & unam quartam p. p. Ipſorum ſinuum diameter longiſſima tranſverſalis eſt pollicis unius: unde & maxillae inferioris magnitudo poteſt quodammodo aeſtimari. Diſtant proceſſus mammillares à pterygoideis pollices duos. Oſſis petroſi cujuſque longitudo, à meatus auditorii margine extrinſecus menſurando, eſt p. duorum, & unius quartae p. p. Inter orbitarum angulos externos, ubi os cuneiforme cum oſſe frontis ſuturam utrimque facit, longitudo intercedit p. fere quatuor cum dimidio. Quaelibet orbita à minori ad majorem angulum lata eſt p. unum, & ſeptem octavas p. p: quare maxilla ſuperior latior quoque fuit. A baſi hac adſurgentia undique oſſa, ad perficiendam calvariam, paullatim etiam augentur & ampliantur; ſed longe, quam priora, magis. Nam oſſis occipitis convexa longitudo, à margine poſteriore magni foraminis ad locum, ubi ſuturam ſagittalem contingit, eſt p. ſex cum dimidio: latitudo maxima paullo longitudine minor. Oſſis temporum latitudo, ab oſſe occipitis uſque ad os cuneiforme, in latere calvariae eſt p. quinque, & unius quartae p. p: altitudo, ab apice proceſſus mammillaris recta ſurſum, p. duorum; à radice autem proceſſus zygomatici ſurſum, p. duorum, & unius quartae p. p. Oſſis cuneiformis latitudo maxima, in cavo temporis, fere p. unius, & trium quartarum p. p: altitudo p. duorum, & trium quartarum p. p. Oſſis frontis latitudo

tudo convexa maxima, à tempore uno ad alterum eſt p. undecim; altitudo convexa, ab oſſibus naſi ad ſagittalem ſuturam, p. novem. Regio oſſis frontis, quae contingit ſuturam ſagittalem, à regione eadem oſſis occipitis, diſtat linea recta pollicum octo. Cavi calvariae, his oſſibus confecti, diameter longior, nempe inter oſſis occipitis regionem mediam craſſiſſimam, ubi ſinus longitudinalis durae matris in laterales quaſi abit; & oſſis frontis mediam ſimiliter regionem, eſt fere p. novem cum dimidio. Diameter minor, inter ſummitates oſſium ſquamoſorum, eſt p. octo cum dimidio. Altitudo perpendicularis, à ſella equina ad os frontis, p. ſex cum dimidio excedit. Unde patet, oſſa verticis, quae deſunt, omnium adhuc ampliſſima fuiſſe. Caeterum tota baſis intrinſecus planior quoque eſt & depreſſa penitus. Nam, ut à media regione incipiam, pars oſſis occipitis, quae eſt ante magnum foramen, & quae cum oſſe cuneiformi concreſcit, cum eo horizontaliter fere ponitur. Oſſa petroſa ſunt depreſſiora: oſſis frontis tubera, ad utrumque criſtae galli latus, plana penitus. Dein oſſis cuneiformis partes laterales ad tempora poſitae, oſſa ſquamoſa, oſſis occipitis pars poſterior & ſuperior, quae parietes laterales, & poſteriorem calvariae facere debent, in latera & retro, deorſum ita inclinantur, ut baſeos amplitudinem longe maximam efficiant. Hinc extrinſecus etiam omnia planiora: orbitarum lacunaria, & ſinus, qui excipiunt maxillam inferiorem, minus, non modo quam deberent pro capitis hujus & ſua ipſius magnitudine, ſed & quam ſolent in aliis, excavata. Et, quod mirum & notatu dignum, ipſe auditorius meatus ita quaſi compreſſus eſt, ut altitudo ejus latitudini multum cedat: quod plane ſe habet aliter in

bene

bene factis. Unde ſi quid ratiocinari licet, ipſa haec calvariae ſpecies ſatis indicare videtur, formatam eam eſſe à cauſſa quadam quae in cavo calvariae haeſerit, id mole ſua praeter ſolitum adeo diſtenderit, & ſimul baſin ejus pondere ſuo preſſerit; tunc enim hanc figuram produci debuiſſe res ipſa docet, & confirmat hydrocephalus. An vero tali forma natum eſt hoc caput; cerebro & cerebello veris atque ſanis, ſed nimiae tantum molis, repletum: & an haec ita dein, ut ſolent in aliis, ſimul excreverunt? An potius, infirma adhuc aetate, à cerebri & cerebelli mole nimium increſcente, forte ob diſtendentem intus aquam, ſic paullatim figuratum eſt & ampliatum? Tunc vero ſingulare eſſet, quod oſſa haec dein non modo firmiter ſibi invicem committi potuerint; ſed adeo non tenuiora facta fuerint, ut nunc craſſitie & robore vulgares calvarias tantum ſuperent, quantum fere ſupra eas magnitudine increverint. Fuerunt autem haec oſſa diu adſervata in repoſitorio auditorii medici Academiae hujus Leidenſis; dein vero cum aliis anatomicis publice divendita (ſicut & caput praecedens, xxx.) & à *Clar. Rau* emta, nunc redeunt ad dominum ſuum. Ex his os frontis illud idem eſt, quod deſcribit *Doct. Thomas Molyneux* in Philoſoph. Tranſact. N°. 168, & fuſius N°. 261. quodque ſolum viderat. Is vero cum expiſcari ſe non potuiſſe ſcribat, unde venerit; & probare etiam multis conetur, eſſe Giganteum, non ingratum rei anatomicae & naturalis amatoribus, nec incongruum fore exiſtimavi, ſi paucis adderem, quae de his ſcripta habentur in litteris authenticis, quas in repoſitorio auditorii medici noſtri inveni. Litterae ſunt à *Michaële Paauw*, *Scabino urbis Amſtelaedamenſis*, ſcriptae ad *Otthonem Heur-*

nium,

nium, Anatomes & Chirurgiae in Academia Lugduno-Batava Profeſſorem, a. d. XII. Julii, MDCXXIII. quibus nuntiat *Heurnio*, mittere ſe ad eum oſſa quaedam capitis, quae tribus annis ante inter ſe adhuc cohaeſerint, & pedibus conculcata diſſolutaque fuerint, ut caeterae partes, quae deſiderentur, haberi nequeant. Infra notavit *Cl. Heurnius*, rettuliſſe ſibi laudatum *Michaëlem Paauw*, XXIX. Junii, MDCXXIII. Amſtelaedami in Eccleſia, dicta nova, ante ingreſſum ad Bibliothecam, caput iſtud ſepultum fuiſſe, ut didicerit ab aedituo, cum Eccleſiae iſtius aedilis eſſet: eſſeque caput hominis Amſtelaedami nati, qui vulgari tantum fuerit ſtatura, & propter capitis monſtroſam magnitudinem incedere non potuerit, ſed vitam totam ſedentariam agere debuerit. Quae omnia ſi vera, liquet, quam egregie *Doct. Molyneux* ſuis hic ratiociniis veritatem obſcuraverit, & pene etiam oppreſſerit. Poſtquam enim ex figura ſingulari oſſis frontis iſtius cum humana ad amuſſum, ut putat, conveniente, etſi plane depravata ſit, id humanum eſſe concluſerat; non ita multo poſt addit, evidens eſſe, quod caetera oſſa omnia, quae cum eo proxime connexa fuerint, & fere totum caput conficiant, debuerint neceſſario eodem modo facta, & in eadem cum hoc oſſe proportione fuiſſe; quia aliter nequaquam potuerint cohaerere inter ſe, ita ut proxime inter ſe nexa aptaque fuerint, & fecerint integrum globoſum cranium. Unde porro computat, capitis iſtius integri, tectique cute capillata, circumferentiam fuiſſe circiter XLIV. pollicum. Ita ſane eſſe deberet, ſi capitis hujus figura non eſſet depravata. Nunc enim ex maxima amplitudine, quam ſuperius obtinet, verſus inferiora, & porro verſus magnum occipitis oſſis foramen ita paullatim decreſcit, ut ipſum illud

foramen tantillum majus quidem ſit conſuetis; non ita tamen, quin in plurimis calvariis ejuſdem repperiatur magnitudinis. Prorſus, ut in proxime praecedente capite, N. xxx. factum obſervamus; quamquam magnitudo ejus infra hujus magnitudinem multo ſubſiſtat. Et docere hoc ſatis potuiſſet ipſa frontis oſſis figura: quae etſi humanae ſimilis ſit, à recta tamen multum recedit; cum verſus coronalem ſuturam totam, & verſus tempora mire praeter modum lateſcat. Vide autem, quomodo errorem majorem creet error ſemel admiſſus, & longius ſemper à vero abducat. Porro enim ratiocinatur, ſequi inde debere, quod homo, cujus hoc caput fuerit, plus quam duplo fuerit altior, quam quales homines vulgo eſſe ſolent: quoniam omnes corporis humani partes conſtanter ſint in certa quadam inter ſe proportione, & idem hic omni jure ſupponi queat; os autem hoc frontis vulgaribus plus quam duplo majus ſit. Quare excedere eum debuiſſe undecim vel duodecim pedum ſtaturam. Fuiſſe ergo homines, qui altitudine aequaverint, ſi non ſuperaverint maximos gigantes, quorum in Sacra Scriptura fiat mentio: cum *Goliath* ex calculo ejus tantum fuerit pedum novem totidemque pollicum; & *Og Rex Baſan* attigerit quaſi proceritatem hujus ſui gigantis. Nec praetereundum eſt, quod addit, non improbabile eſſe, quod, ubi ſol & clima concurrant, & ex natura ſua poſſint producere plantas, fructus, & animalium varias ſpecies, multo quam apud nos majora, in iis etiam orbis terrarum regionibus homines inveniri aliquando poſſint multo majores, quam ſint inter nos. ideoque in mentem ſibi venire, non improbabile eſſe, magnum hocce frontis os ante LXX. vel LXXX.

annos,

annos (eo quod recens eſſe videatur, & ſit adhuc ſolidum & grave, ideoque nequeat eſſe valde vetuſtum) forſan in Europam apportatum eſſe à mercatoribus Batavis, ut idoneum exemplar proceri cujuſdam gigantis, quem offenderint in peregrinationibus ſuis Americanis. Et haec omnia probabilibus argumentis eleganter adeo adſtruit, & exemplis docte illuſtrat, ut animum ad credendum fere inclinet, ſuoque exemplo demonſtret, poſſe ſententiam omnino falſam ab erudito & intelligente homine ſpecioſis ratiociniis reddi verae adeo ſimilem, ut latens error aegerrime queat deprehendi.

XXXII. Caput oſſeum foeminae, cujus os verticis carie mire exeſum: ſic & oſſis cuneiformis baſis, & vicina ei occipitis oſſis pars, inter duo oſſa petroſa, fere uſque ad magnum foramen, exeſa interierunt.

II. Capita oſſea juniorum.

XXXIII. Puellae annorum octodecim, integrum; ubi ſutura ſagittalis ad naſi oſſa adhuc excurrit.

XXXIV. XXXV. XXXVI. XXXVII. XXXVIII. XXXIX. XL. XLI. XLII. XLIII. XLIV. XLV. XLVI. Capita oſſea juniorum, aetatis variae; quae tamen magnitudine inter ſe non multum diſcrepant.

III. Capita oſſea adultorum & juniorum in ſingula oſſa ſua ſoluta.

XLVII. XLVIII. Adulta, virilia.
XLIX. Adultum, muliebre.
L. Junioris.

LI. Junioris, magna ex parte diſſolutum.

LII. Adultum, virile; cujus oſſa jugalia, temporum dextrum, & ſpongioſum, à caeteris inter ſe adhuc cohaerentibus ſoluta ſunt.

LIII. Oſſa cranii inter ſe cohaerentia ſola, remota maxilla ſuperiore.

IV. Capita oſſea XIII. *foetuum immaturorum, quinque, ſex, ſeptemve menſium.*

Spectari in iis poſſunt magnitudinis & figurae bregmatis membranacei varietates. In nonnullis adeſt quoque membrana tympani, & ſub ea conſpiciuntur auditus oſſicula: in aliis membrana tympani remota, apparent dicta oſſicula, in his in ſitu, in illis extra ſitum; vel & his remotis, tympanum vacuum. Dentes adſunt in maxillis ſuperioribus: abſunt autem maxillae inferiores; quibus ad odontologiam parandum uſus eſt.

C. *Oſſa quaedam majora adultorum, male formata, vel carie, exoſtoſi, anchyloſi, affecta.*

N°. I. Vertebrae dorſi humani novem; quarum corpora ſubſtantia oſſea hinc & inde, proceſſus autem obliqui omnes inter ſe penitus coaluerunt. Figuram ſimul mire incurvatam, & S haud abſimilem conficiunt. Adhaerent praeterea quatuor utrimque coſtae, depravatae figurae, firmiter connatae cum vertebris.

II. Vertebrae dorſi inferiores quinque; è quarum corporibus, anterius, ubi ſibi mutuo occurrunt, effuſa quaſi

quaſi ſubſtantia oſſea tubera magna & inaequalia producit, omneſque inter ſe firmiter connectit.

III. Os ſacrum cum innominato anchyloſi concretum.

IV. Radius dexter cum oſſibus carpi & metacarpi quatuor anchyloſi mire concreta, ut carpi oſſa omnia in unum os deforme abierint.

V. Os femoris adulti; cujus pars dimidia inferior, carioſa, praeter naturam mirabiliter craſſior facta eſt; & tota etiam extrinſecus laminas oſſeas, fibras, ſpinas, tubera, magna, parva, inaequalia, aſpera, poſterius praeſertim, produxit. Poſterius, paullo ſupra condylos, in medio, eſt foramen ovale magnum, digiti minoris apicem facile admittens, ad interiora tendens, & profunde excavatum.

VI. Os femoris adulti, prope articulum genu mire deformatum. Pars longitudinis ejus circiter tertia inferior, quaſi fracta fuiſſet & male repoſita, ita ad poſteriora fere horizontaliter fertur, ut cum ſuperiore oſſis femoris parte angulum propemodum rectum faciat; anterius vero cum ea tuber magnum, convexum, genu vel patellae inſtar, conſtituat. Porro tota haec pars inferior praeter naturam craſſa eſt, extrinſecus inaequalis, intrinſecus tota cuniculoſa; & praeter minora quaedam foramina, in latere externo, ad anguli locum, foramen habet admodum magnum & profundum, in quo ſemicanalis oſſeus, craſſus, mobilis haeret. Denique ex anteriore hujus partis regione, inter duos condylos, excrevit collum quaſi oſſeum, forte, craſſum, foraminulentum, quod in patellam deſinit. Condyli naturalem formam penitus quoque amiſerunt.

VII. Os tibiae & fibulae, adulta, quae à naturali

ſpecie penitus receſſerunt, & mire carioſa ſunt. Notabile inprimis eſt, quod per ſeptem magna tibiae foramina appareat intus canalis oſſeus, amplus, fortis, hinc inde interruptus, mobilis, per totam fere tibiae oſſis longitudinem exporrectus.

VIII. Os femoris adulti; ex cujus regione interiore, nonnihil ſub trochantere inferiore, enata eſt exoſtoſis dura, compacta, ovalis, convexa, longitudinis trium pollicum & unius quartae pollicis partis, latitudinis in medio circiter pollicis unius cum dimidio, craſſitiei pollicis circiter. Haec autem ſerrae ope ab oſſe nitide reſecta eſt, ut appareat origo & natura ejus.

IX. Pars cranii adulti dimidia ſuperior; ex cujus verticis oſſis latere exoſtoſis oblonga, convexa, laevis, ſolida, fabae minoris vulgaris magnitudine, enata eſt.

X. Tibia & Fibula adulti. Tibia prope aſtragalum fracta, male repoſita, hinc brevior facta, effudit callum, quo cum fibula concrevit.

XI. Varia fruſta oſſium cranii carioſa, à lue venerea.

Repositorium Secundum, Majus.

Aſſer I.

A. Sceleti adulti oſſa diſſoluta; quorum & pleraeque epiphyſes à corporibus ſuis ſolutae ſunt.

B. Aliud Sceleton, ſimiliter diſſolutum; ſeparatis quoque epiphyſibus; ſed minus, & junioris, ut videtur.

Aſſer II.

A. Sceleton adulti, diſſolutum, integrum, elegans; ejus

ejus aetatis, ut pleraeque epiphyſes jam perfectae, à corporibus oſſium tamen adhuc diſtinctae, iis exſiccato proprio ſubcartilagineo glutine adhaereant.

B. Sceleton diſſolutum, junioris; ejus aetatis, ut epiphyſes corporibus adnexae, magnam partem adhuc ſint cartilagineae, intus tantum oſſeae; unde cartilagine inaequaliter exſiccata, imperfectae apparent.

C. *Theca* continens in

Loculo 1. Sceleton diſſolutum, recenter nati.

Loc. 2. Sceleton abortus, diſſolutum. Quidquid horum oſſiculorum in hac aetate eſt cartilagineum, ſervatum non eſt; hinc deſunt omnes epiphyſes, additamenta cartilaginea, cartilagines oſſa incruſtantes, partes eorum nectentes inter ſe, totus carpus, pleraque tarſi oſſa, patellae, ſeſamoidea.

D. *Theca in tredecim loculos diviſa*, & continens varia oſſa juniorum, variae aetatis, abortuum, recenter natorum, paullo adultiorum, quae pariter cartilaginibus omnibus ſunt orbata.

Loc. 1. Vertebrae; in tres partes, corpus, & duas laterales, ſingulae diviſae: exceptis prima & ſecunda colli, quae deſunt.

Loc. 2. Coſtae.

Loc. 3. Sterna; in quibus elegans in oſſiculis, in cartilagine ſiccata haerentibus, adeſt varietas.

Loc. 4. Oſſa innominata; ſingula in tres partes, ileum, iſchium, & pubis, ſoluta.

Loc. 5. Oſſa Femoris.

Loc. 6. Tibiae.

Loc. 7. Fibulae.

Loc. 8. Scapulae.

Loc. 9. Claviculae.

Loc.

Loc. 10. Humeri.
Loc. 11. Ulnae.
Loc. 12. Radii.
Loc. 13. Oſſicula metacarpi; metatarſi; digitorum manus & pedis.

Aſſer III.

Oſſa Trunci adultorum & juniorum, varia.

A. *Diſſoluta.*

Theca I. Atlantes & Epiſtrophaei, adultorum.
II. Septem colli vertebrae, adulti: bis.
III. Colli vertebrae inferiores quinque, adultorum, variae.
IV. Colli & nonnullae dorſi vertebrae, adultorum.
V. Oſſa utriuſque carpi, metacarpi, digitorum manus, adulti, perpulchra.
VI. Eadem ut ſupra, unius lateris.
VII. Oſſa tarſi, metatarſi, digitorum pedis, adulti, nitida.
VIII. Vertebrae juniorum.
IX. Coſtae juniorum.
X. Pleraque oſſa trunci, ex infante.
XI. Plures juniorum epiphyſes; quaedam ſolutae; quaedam oſſibus ſuis adhuc haerentes; ligamentis propriis, ſiccatis, cinctae. Cartilagines intervertebrales. Auris Cartilago.

B. *Ligamentis ſuis propriis, exſiccatis, cohaerentia; adultorum.*

N°. I. Brachium; oſſe humeri, paullo ſupra articulum ejus cum ulna & radio, reſecto.

II. Oſſiculorum carpi ordo ſecundus, oſſa metacarpi & digitorum.

III. (a) Tibia, fibula, patella.

(b) ejusdem, reliquus, extremus pes.

IV. Pes extremus totus, cum tibiae & fibulae portionibus, ſupra malleolos reſectis.

V. Sterna, cum adnexis coſtarum cartilaginibus ſiccatis. Quaedam, praeter cartilaginem enſiformem, in nonnullis oſſeam, conſtant ex duobus, alia ex quatuor, quinqueve oſſibus.

Aſſer IV.

Abortuum, foetuum, recenter natorum, variae aetatis, dorſi ſpinae; artus ſuperiores, inferiores; extremae manus & pedes, propriis, ſiccatis ligamentis connexa; adſunt & ſingula quaedam oſſicula.

Aſſer V.

Thecae viginti & novem, continentes capita oſſea abortuum, recenter natorum, paullo adultiorum, varia, diſſoluta, nitida.

Theca. I. Abortus quinque menſium, perelegans, tenerrimum.

II. Abortus quinque menſium: majora tamen ſunt

 omnia

omnia oſſa, & paullo firmiora, quam praecedentis.

III. Simile fere praecedenti.

IV. Pulchrum; paullo provectioris aetatis, quam Th. III.

V. VI. Abortus ſex menſium.

VII. Ejuſdem aetatis cum praecedente. In dextro oſſe petroſo, deleto foramine ovali & rotundo, ſic aperto veſtibulo, apparent orificia quinque canalium ſemicircularium: effracta quoque cochlea, patet lamina ejus ſpiralis. In ſiniſtro petroſo oſſe aquaeductus Falloppii hinc inde effractus eſt: cochlea fere tota aperta, conſpicitur ſpiralis lamina: effractus praeterea eſt canalis ſemicircularis interior.

VIII. Abortus ſeptem menſium.

IX. X. XI. XII. Abortus octo menſium.

XIII. XIV. XV. XVI. XVII. XVIII. XIX. XX. XXI. XXII. Recenter nati, maturi.

XXIII. Adultioris.

XXIV. XXV. Adhuc adultiorum.

XXVI. Infantis ſex hebdomadas nati: ubi omnia oſſa perfectiora.

XXVII. Infantis duos menſes nati.

XXVIII. Infantis quinque menſes nati: omnia ſunt firmiora.

XXIX. Infantis decem menſes nati.

Aſſer VI.

I. *Lagenae vitreae in liquore ſervantes ea, quibus oſſium trunci artuumque, ortus, incrementum, & ſucceſſiva mutatio, demonſtrantur.*

A. *Ab-*

A. *Abortuum & recenter natorum.*

N°. I. Spina dorſi, recenter nati, conſtans vertebris omnibus ab epiſtrophaeo ad ſacrum os; ſacro oſſe. In qua praeſertim apparent, corpora vertebrarum oſſea, ſupra infraque cartilagine incruſtata; lamellae intervertebrales; ſpinae cartilagineae; appendices cartilagineae ad proceſſus transverſos nonnullos adhaerentes.

Spina dorſi alia, minor, abortus, forte ſex menſium; imperfectior.

II. Spinae dorſi portiones; vertebrae quaedam ſolutae; corpora vertebrarum ſola.

III. Coſtae abortus, fere maturi; appendicibus ſuis cartilagineis, ad ſternum pertingentibus inſtructae.

IV. Coſtae recenter nati.

V. Coſtae paullo adultioris.

VI. Quinque ſterna abortuum, & recenter natorum; adhaerentibus praeterea nonnullis coſtarum cartilaginibus. Ubi elegans in oſſiculorum ſterni numero, magnitudine, & poſitura varietas deprehenditur.

VII. Duo ſterna, recenter nati, & paullo adultioris.

VIII. Sex innominata oſſa, abortuum, & recenter natorum; in quibus patet, quomodo ex tribus oſſibus cartilagine connexis, coaleſcant, iliûmque os margo cartilagineus craſſus ſuperius cingat & augeat.

IX. Claviculae abortuum & recenter natorum, nullis additamentis cartilagineis inſtructae.

X. Sex ſcapulae abortuum & recenter natorum. Unius ex his baſi adhaeret limbus cartilagineus; & anterius cartilagineum additamentum, producens ſinum, cui articulatur os humeri.

XI. Abortuum tria humeri oſſa, quorum unum utrimque appendicibus cartilagineis inſtructum eſt.

XII. Tria humeri oſſa, recenter nati, cum appendicibus cartilagineis ſuis.

XIII. Ulnae quatuor abortuum, & recenter natorum, quarum duae utrimque appendicibus cartilagineis augentur.

XIV. Radii duo, quorum uni appendix cartilaginea poſterior adhaeret.

XV. XVI. Carpi, abortus fere maturi, ſolutae cartilagines: adhaerent eis ligamentorum relliquiae.

XVII. Superius à filo pendent quatuor oſſa metacarpi abortus, cum appendicibus ſuis imperfectioribus. Inferius autem recens nati oſſa metacarpi duo, digiti oſſa, primum, ſecundum & tertium.

XVIII. Metacarpi & oſſa digitorum manus, abortus, forte ſex menſium: pleraeque appendices cartilagineae imperfectiores, & ab oſſiculis ſuis ſeparatae ſunt.

XIX. Eadem paullo adultioris, adhaerentibus eis copioſis ligamentorum & perioſtei relliquiis.

XX. Quatuor oſſa femoris, abortuum & recenter natorum, appendicibus cartilagineis inſtructa, quibus ligamentorum relliquiae adhaerent.

XXI. Tria femoris oſſa, paullo majora praecedentibus: appendices cartilagineae perfectius ſervatae ſunt: à duobus appendices inferiores ſolutae ſunt.

XXII. Quatuor tibiae abortuum & recenter natorum, cum ſuis appendicibus cartilagineis.

XXIII. Tres tibiae paullo majores praecedentibus; à duabus ſeparatae ſunt cartilagines ſuperiores.

XXIV. Quatuor fibulae, abortuum & recenter natorum, cum appendicibus ſuis ſuperioribus; inferiores ab omni-

omnibus ceciderunt; duae ſolutae adjacent.

XXV. Octo patellae, abortuum & recenter natorum, totae cartilagineae.

XXVI. Tarſi partes, abortuum & recenter natorum, totae cartilagineae, excepto calcaneo & aſtragalo in centro oſſeis: adhaerent eis ligamentorum relliquiae.

XXVII. Eaedem adultioris, elegantiores; ubi praeter calcaneum & aſtragalum, etiam cuboides in medio oſſeum eſt.

XXVIII. Eaedem propriis ligamentis cohaerentes.

XXIX. Recenter nati, unius lateris tarſus & metatarſus, propriis ligamentis connexi: alterius autem lateris ſoluti: adſunt & digitorum quaedam oſſicula.

XXX. Metatarſus & digiti pedis recenter nati; relictis ligamentorum & perioſtei membranulis & filamentis.

XXXI. Eadem elegantiora.

XXXII. Sceleton, ſolutum, aetatis paullo provectioris quam recenter nati, fere integrum, imperfectius; adhaerent copioſae ligamentorum & perioſtei relliquiae.

XXXIII. Sceleton recenter nati, diſſolutum; ubi ſingula oſſa & cartilagines perioſtei, perichondrii, & ligamentorum copioſis relliquiis, tota fere obteguntur.

XXXIV. Scapula, os innominatum, duo femora, duae tibiae, humerus, duae fibulae, ulna, radius, claviculae, paullo adultioris, quam recenter nati.

XXXV. Patella, oſſa tarſi, appendices quaedam; ad demonſtrandum, quomodo cartilagines in medio oſſeſcant.

B. *Adultioris.*

XXXVI. Scapulae duae.

XXXVII. Carpi oſſicula, & tarſus, pleraque ligamentis ſuis connexa.

XXXVIII. Metacarpi & digitorum manus oſſa.

XXXIX. Metatarſi & digitorum pedis oſſa.

XL. Patellae.

C. *Multo adultioris; ubi oſſa majora, robuſtiora, multae cartilagines imminutae, ſicciores, firmiores, opacae.*

XLI. Vertebrae, minus cartilagineae, firmae ſatis, perfectiores.

XLII. Coſtae.

XLIII. Sternum, elegans; cum adhaerentibus cartilaginibus coſtarum verarum. Adſunt quoque cartilagines coſtarum ſpuriarum ſolutae.

XLIV. Oſſa innominata. Cartilagines multum imminutae ſunt, & denſiores.

XLV. Femora, tibiae, fibulae.

XLVI. Patellae, maximam partem oſſeae.

XLVII. Tarſus, pariter oſſeus, maxima ex parte: adhaerent copioſae ligamentorum relliquiae.

XLVIII. Metatarſus, & digitorum pedis oſſa.

XLIX. Scapulae.

L. Claviculae.

LI. Humeri, ulnae, radii.

LII. Carpus, metacarpus, & digiti manus: relictis ligamentorum relliquiis.

II. *La-*

II. *Lagenae vitreae in liquore ſimiliter continentes juniorum & adultorum Laryngis partes.*

LIII. Os yoides adulti, ex baſi & duobus cornubus, cartilagine connexis, conſtans; cornuum apicibus cartilagine incruſtatis & auctis quaſi. Cartilago ſcutiformis, cricoides, arytaenoideae. Cartilagines primae aſperae arteriae.

LIV. Oſſis yoidis adultioris tres partes à ſe invicem ſolutae; cartilago ſcutiformis, cricoides, arytaenoideae.

LV. Eadem junioris, propriis ligamentis ſuis cohaerentia.

LVI. Adulti larynx cum aſperae arteriae principio; omnibus ejus partibus propriis ligamentis ſuis inter ſe nexis.

LVII. Aſperae arteriae cartilagines, quaedam ſolutae; quaedam propriis cohaerentes ligamentis.

III. *Lagenae, ut ſupra, continentes oſſa adultorum, ad demonſtrandas cartilagineas, tenues, laeves, ſplendentes cruſtas, quibus obducuntur iis partibus, quibus cum aliis oſſibus committuntur, mobili articulo.*

LVIII. Oſſa carpi, & ſeſamoidea.
LIX. Metacarpi & digiti manuum.
LX. Tarſi oſſa.
LXI. Metatarſi & digiti pedum.

IV.

IV. *Lagenae, ut ſupra, continentes juniorum & adultiorum oſſa varia fiſſa, & fracta, ad varia demonſtranda.*

* LXII. Os humeri & ulna, junioris; utrumque ſecundum longitudinem fiſſum eſt, ut appareat textura interior fibrata, & quomodo appendices cartilagineae, in centris ſuis ſeorſim oſſeſcentes, corporibus oſſium cartilagineo nexu cohaereant.

LXIII. Similia fruſtula aliorum oſſium, adultiorum.

LXIV. Partes oſſeae, effractae, ad demonſtrandam texturam interiorem fibroſam.

LXV. Similes, medulla leviter oppletae.

LXVI. Adultorum oſſium effractorum fruſta, ad exhibenda eadem.

LXVII. Similia, perioſteo cincta, & medulla oppletiſſima.

Aſſer VII.

A.

I. Adultorum oſſa pleraque, varia, fiſſa, fracta, ſerra diviſa; ſecundum longitudinem, tranſverſaliter, oblique, diverſimode; in medio, in extremis, ad demonſtrandam eorum craſſitiem, ſoliditatem, ſtructuram interiorem, cava, cavernulas, fibratam materiem.

II. Juniorum oſſa nonnulla ſimiliter parata.

III. Recenter natorum oſſa eodem modo diviſa, in eoſdem uſus.

IV. Oſſis humeri adulti partes duae cum perioſteo circumpoſito; cujus arteriolae repletae ſunt.

B.

B.

De Dentibus.

Theca. I. *Dentes per varias aetates.*

Loc. a. Dentes adultorum, integri, varii, radicum diverſitatem exhibentes.

b. Dentes adultorum varii, ſecundum longitudinem, tranſverſe, oblique, fiſſi, fracti, ſerra diviſi; ad demonſtrandam cavitatem eorum, & aperturam in radicibus.

c. Dentes plurimi juniorum variae aetatis; incipiendo ab ea, in qua radices eorum in tubi ſpeciem elongari primo incipiunt, & deſinendo in ea, ubi radicum aperturae ad extremum ſuum incipiunt arctari, & fere concreſcere.

d. Foetuum immaturorum, modo natorum, plurimi, integri, fiſſi; radicibus nondum inſtructi; ſed ſola corona conſtantes, quae folliculi oſſei, tenuis, formam habet, variam in variis.

e. Adulti dens ſecans, vaſculis repletis radicem ejus hinc inde coronantibus.

Alius ſimilis, fiſſus.

Foetus dens ſecans, & molaris, vaſculis nonnullis in cavo folliculi conſpicuis.

Dentes adultorum carioſi.

Dentes adultorum calcinati.

Theca. 2. Maxillae inferiores foetuum immaturorum, modo natorum, in partes duas diviſae; exhibentes alveolos, ea aetate adhuc imperfectos admodum. Ex pleriſque dentes omnes excuſſi: aliae dentibus adhuc inſtructae, habent praeterea ſuperinducta, exſiccataque, gingivarum involucra.

Theca. 3. Maxillae inferiores adultiorum, variae aetatis, ad demonſtrandos dentes ſecundarios.

Theca. 4.

Loc. a. Oſſa maxillaria ſuperiora foetuum, ut *Th*. 2.

b. Eadem adultiorum, ut *Th*. 3. ad eadem demonſtranda.

Theca. 5. Maxillae inferiores variae aetatis, exhibentes ſapientiae dentes.

Theca. 6. Maxillae inferiores adultorum, partim effractae, partim ſerra diviſae, ad oſtendendum canalem oſſeum, per quem arteria, vena & nervus, ramos ad ſingulos dentes emittentes, feruntur.

Theca. 7. Maxillae inferiores edentulorum; ubi excuſſis dentibus, & detritis concretiſque alveolis, maxillae anguſtiores factae, & marginem acutum, fortem, dentium loco, acceperunt.

C.

De Aure.

Theca. 1. Duo Temporum oſſa adultorum, de caetero mutilata, exhibentia inprimis meatus auditorii partem oſſeam, integram, cum integumentis, quae interiora ejus inveſtiunt, ſiccatis, & prope oſſei canalis principium reſectis.

Theca. 2. Foetuum immaturorum, modo natorum, variae aetatis,

Loc. a. Oſſa ſquamoſa, integra.

b. Annuli integri, ſoluti.

c. Oſſa ſquamoſa, cum adnexis annulis: quorum nonnullis annulus vix adhaeret; aliis extremo ſuo craſſiore,

re,

re, aliis utriſque integre jam eſt connatus.

d. Oſſa petroſa integra, ſoluta, ſola. Eorum uni annulus leviter eſt adnatus.

Theca. 3. Oſſa temporum integra variae aetatis; à recenter natis, uſque ad adulta perfectaque; ubi annulus oſſi petroſo ſquamoſoque jam accrevit; ejuſque mutationes omnes in meatum auditorium, & hujus quoque ſucceſſivum incrementum, optime conſpiciuntur.

Theca. 4. *Auditus oſſicula, vulgo dicta, ſoluta, elegantia.*

Loc. a. Mallei integerrimi.

b. Mallei: deeſt omnibus proceſſus longiſſimus & tenuiſſimus.

c. Incudes. Eorum ſingulis adhaeret oſſiculum ovale, quartum dictum.

d. Stapedes.

Theca. 5. *Fruſtula panni lanei nigri, quibus eadem oſſicula ordine ſunt adſuta.*

Loc. a. Omnia integra.

b. Eadem; ſed mallei proceſſu longiſſimo ſunt orbati.

Theca. 6.

Loc. a. Malleus & incus, nexi inter ſe, in ſitu.

Incus & ſtapes connexi.

b. Quatuor oſſicula, inter ſe in ſitu cohaerentia. Praeterea malleo adhaerent muſculorum ſuorum ſiccatorum relliquiae.

Malleus & incus connexi.

Incus & ſtapes.

Incus & ſtapes. Stapedi adhaeret muſculus ſuus exſiccatus.

c. Malleus integer, cum adhaerente membrana tympani ſiccata.

d. Malleus & incus: malleus: ſtapes. In his materie rubente repleta ſunt vaſcula arterioſa, quae per ſuperficiem eorum ſunt diſperſa.

e. Orbiculo nigro adglutinati ſunt malleus, duo incudes, & duo ſtapedes, in quorum ſuperficiebus eleganter conſpiciuntur vaſcula materie rubente infarcta. Unius ſtapedis ſpatium, quod à lateribus & baſi ejus fit, apparet hic clauſum membranula tenuiſſima, per quam & vaſcula repleta diſtribuuntur.

Theca. 7.

Loc. a. N°. 1. Os ſquamoſum, cui annulus & malleus adnexi ſunt.

2. Oſſis ſquamoſi pars, cui adcrevit annulus, & adhaeret malleus cum incude.

3. Os ſquamoſum cum adnato annulo, cui adnexa eſt membrana tympani, eique malleus cum incude; vaſculis membranae tympani, & oſſiculorum ſimul pulchre repletis.

4. Os petroſum cum adcreto annulo, cui adnexa eſt tympani membrana; ejuſque arteriolae eleganter ſunt repletae. Inſuper hoc os effractum eſt, ſuperius, ad interiora oſſis ſquamoſi; ut in tympanum poſſit introſpici, & ibi appareant auditus oſſicula in ſitu.

5. Similis oſſis petroſi praeparatio; niſi quod ſimul inferiora tympani prope annulum effracta ſint.

Loc. b. N°. 1. Annulus cum adhaerente portiuncula ſquamoſi oſſis ea, quae deliquium ejus ſupplet; vaſculis quoque, quae per ſuperficiem ejus diſtribuuntur, repletis.

2. Os petroſum ſolum, amotis ſcilicet ſquamoſo & annulo. Sic autem aperto tympano, vaſcula repleta in ſuperficie ejus optime conſpiciuntur.

Loc. c. Pars oſſis ſquamoſi, cum adcreto annulo, & ad-

adhaerentibus malleo & incude, ſed extra ſitum ſuum protractis, ut paterent arteriolae repletae in ſuperficie oſſiculorum, & regionis tympani, quae ſupra annulum eſt.

Loc. d. Pars oſſis ſquamoſi; annulus & malleus; os petroſum cum ſtapede in ſitu ſuo repoſito. In his repletae ſunt arteriolae ſuperficiei tympani, annuli & oſſiculorum.

Theca. 8. *Oſſa temporum ſic parata, ut conſpici queant oſſicula auditus, & eorum muſculi in ſitu.*

N°. 1. Os temporum junioris, per cujus meatum auditorium introſpicienti apparent oſſicula in ſitu, amota nempe tympani membrana. Dein pars oſſis temporum, inter ſquamoſam & petroſam media, ſuperior, ad regionem internam oſſis ſquamoſi, ablata eſt, ut aperto ſic tympano, in conſpectum veniat mallei proceſſus longiſſimus, cum ſuo muſculo, in ſitu.

2. Adultioris ſimile N°. 1. detrito ſimul aliquantiſper meatu auditorio; ſed deeſt malleo proceſſus longiſſimus.

3. Junioris eodem modo paratum, ubi ſimul apparet alter mallei muſculus internus, & ſtapedis muſculus.

4. Simile os adultioris, in quo inſuper membrana tympani in ſitu adeſt, cum adcreto ipſi malleo.

Theca 9. Demonſtrationes Aquaeductus Falloppiani.

Loc. a. Oſſa temporum juniorum, variae aetatis, integra. Seta equina, per aquaeductum uniuscujuſque trajecta, eum utcumque patefacit.

Loc. b. N°. 1. Os temporum adultioris, cujus meatus auditorius detritus, & ſeta ſimiliter per aquaeductum trajecta eſt, ut & in adultiore aetate, integer tamen, utcumque pateat.

2. Os temporum aetatis adhuc magis provectae; cu-

jus meatus auditorius penitus detritus, & aquaeductus totus apertus eſt: quem ſetae immiſſae commonſtrant.

Theca. 10. *Labyrinthi demonſtrationes.*

Loc. a. Labyrinthus integer.

Loc. b. Labyrinthus, cujus tres canales hinc inde aperti: effracta & regio inter duas feneſtras interjecta, ut pateant veſtibuli interiora: cochlea quoque hinc inde pertuſa eſt.

Loc. c. Labyrinthus, cujus cochlea in principio aliquantiſper effracta; ut conſpiciantur ejus interiora, & lamina ſpiralis.

Loc. d. Labyrinthus, cujus cochlea per totam longitudinem ſuam aperta; ut appareat lamina ſpiralis, & vaſcula per eam diſtributa. Effracto porro, circum foramen ovale, oſſe, & aperto ſic veſtibulo, conſpiciuntur vaſcula, per ejus ſuperficiem, circa orificia canalium ſemicircularium repentia. Membranula quoque feneſtrae rotundae, ipſa etiam vaſculis inſtructa, adeſt.

Loc. e. Labyrinthus adulti, cujus canales oſſei, totaque cochlea, aperta.

Loc. f. N°. 1. Tres canales ſemicirculares cohaerentes, ſoli.

2. Tres canales ſemicirculares, eodem modo parati, & praeterea ſecundum longitudinem aperti: adhaeret quoque pars veſtibuli.

3. Unus ex canalibus ſemicircularibus.

4. Oſſis petroſi pars, quae tres canales in ſe continet; ubi, veſtibulo penitus effracto, apparent canalium iſtorum quinque orificia, per quae, & ipſos quoque canales, ſetae traductae ſunt.

Loc. g. N°. 1. Labyrinthus imperfectior cum aquaeductu; ſitum aquaeductus reſpectu labyrinthi oſtendens.

2. La-

2. Labyrinthus; exhibens inprimis cochleam, ejuſque laminam ſpiralem, & aquaeductum.

3. Labyrinthus, cujus canales ſemicirculares, & cochlea, effracta ſunt: ubi pars membranacea ſepti cochleae hinc inde adeſt.

4. Labyrinthus, cujus cochlea penitus effracta. Per baſeos cochleae centrum, foramine facto, trajecta ſeta indicat fundum canalis oſſis petroſi, ad quem nervi auditorii portio mollis pertingit, ad baſin nuclei cochleae terminari.

Theca. 11. *Totum auditus organum, oſſeum inprimis, ex recenter nato.*

Loc. a. Os ſquamoſum cum membrana tympani, cujus arteriolae repletae, & adhaerente malleo & incude.

b. Labyrinthus imperfectior.

Theca. 12. *Ex brutis quaedam, ad auditus organum pertinentia.*

Loc. 1. Duae oſſis temporum praeparationes ex vitulis junioribus, ad demonſtrandum in his auditorium meatum, membranam tympani, & applicatum ei malleum.

2. Ovis junioris duae praeparationes ſimiles.

3. Ex cuniculo quaedam.

Aſſer VIII.

A.

Demonſtrationes fabricae naſi interni, oſſeae praeſertim.

N°. I. Pars cranii adulti inferior, cum adnexa ei maxilla ſuperiore tota, in duas partes diviſa, ſectione ſe-

cun-

cundum ſeptum narium, parallele ei, facta. In parte ſiniſtra apparent, ſinus frontalis, in anteriora & ſuperiora naſi apertus; cavernae oſſis ethmoidis; os ſpongioſum inferius in ſitu ſuo; & ſupra illud orificium ſinus maxillaris. In parte dextra, praeter ea, conſpiciuntur, ſinus ſphenoidalis, in poſteriora & ſuperiora naſi patens, & ſeptum narium. Anterius à parte dextra ablatum eſt fruſtum oſſis maxillaris ſuperioris, cum binis dentibus inciſoriis, & uno canino.

II. Eadem junioris; deeſt ſeptum narium. Sinus frontales & ſphenoidales nondum valde cavi ſunt.

III. Pars anterior baſeos calvariae, cum adhaerente maxilla inferiore adulti, eodem modo bipartita; ubi membrana, quae naſum internum inveſtit, exſiccata, ſervata ſimul eſt; & in parte dextra inprimis, omnia in ſitu pulchre apparent.

IV. Similis pars capitis oſſei, adulti, ſed non diviſa, elegantiſſima; ubi naſi interiora obducuntur membrana propria, ſiccata.

V. Similis fere, adulti; ſervata quoque membrana, nares inveſtiente, ſiccata.

VI. Baſis cranii adulti; in qua, detrita ſuperiore parte orbitae ſiniſtrae, ibi loci effractae cavernae oſſis ethmoidis, aperti ſinus ſphenoidales, & maxillaris; ut omnia haec muci receptacula ſimul conſpiciantur.

VII. Pars cranii, conſtans oſſibus frontis, cuneiformi, maxillaribus ſuperioribus, naſi, ethmoide, unguis, palati, inter ſe connexis, ad demonſtrandos ſinus frontales & ſphenoidales.

VIII. Pars anterior cranii infantilis, in qua, amota parte maxima oſſis maxillaris ſuperioris, apparet ſeptum narium, & elegans arteriolarum diſtributio per membranam,

nam, quae hoc ſeptum obducit, ſiccatam.

IX. Pars capitis oſſei, conſtans oſſibus frontis, naſi, ethmoide, cuneiformi, unitis; ut appareat, quid ad naſum conficiendum ſingula conferant.

B. *Diverſorum craniorum, juniorum, adultorumve, partes; exhibentes bregma membranaceum, duram matrem, ejus proceſſus, ſinus, pericranium, ſiccata omnia.*

N°. I. & II. Partes ſuperiores craniorum juniorum; ubi bregma membranaceum ſatis adhuc amplum.

III. Similis pars adultioris; ubi bregma membranaceum minus.

IV. Similis pars: ſed, praeter bregma membranaceum, adeſt dura mater, cum proceſſu falciformi ſuo, & ſinu longitudinali; trunci majores arteriarum durae matris repleti ſunt; per alterum foramen verticale trajecta eſt ſeta in ſinum iſtum.

V. Pars calvariae inferior; ubi dura mater, ejuſque proceſſus tranſverſales ſervati. Pars ſinus longitudinalis, & uterque lateralis, materie fuſca repleti ſunt.

VI. Pars cranii junioris ſuperior, cum adhaerentibus dura matre & perioſteo, quorum arteriolae materia rubente infarctae ſunt.

VII. Pars ſimilis; ſolius pericranii arteriis repletis.

VIII. Caput oſſeum parvuli; ſervata ſimul membrana oſſa extrinſecus proxime ambiente, & ea, quae palato obducitur; harum etiam arteriolae repletae ſunt.

IX. Caput oſſeum adultioris, ſimili modo paratum.

A latere ſiniſtro, ablata quadam oſſis verticis parte, in cavo calvariae apparet dura mater, cum proceſſibus ſuis.

Repositorium Tertium, Minus.

Lagenae vitreae, quae in liquore ſervant, artificioſe & varie paratas & conſervatas, partes molliores, ex hominibus & brutis variis; ad demonſtrandam earum fabricam.

I. De epidermide, rete ſubcutaneo, pilis, unguibus, cute.

N°. I. Epidermidis adulti fruſtula, craſſa, convoluta.

II. Fruſtum epidermidis adulti hominis, tenue, cum inhaerentibus pilis; ſub axilla detractum.

III. Epidermis de manu adulti hominis, chirotecae inſtar, integre detracta, cum adhaerentibus unguibus.

IV. Epidermis de pede extremo adulti, ſocci inſtar, detracta.

V. Chirotheca, ut N°. III. abortus.

VI. Similis N°. IV. ſoccus, junioris.

VII. Similis, adhuc junioris.

VIII. Similis, abortus.

IX. Fruſtum epidermidis de cute adulti, ſub pollice pedis, detractum; cujus ſuperficiei intrinſecae adhaeret rete ſubcutaneum.

X. Ungues digitorum manus & pedis, adulti.

XI.

XI. Adulti hominis cutis plantae pedis, convoluta; cui adhaeret epidermis, hinc inde ſeparata. Adeſt & pollex manus, cum epidermide in dorſo pollicis diſſecta, & à cute ſeparata.

XII. Digitorum manus adulti extrema; à quibus epidermis & ungues detracti, ut nuda ſub his cutis, ejusque ſub ungue habitus, appareant.

XIII. Naſi adulti pars anterior, detracta epidermide, nudam oſtendens cutem, ejuſque poros, vulgo dictos. Porro in alia parte naſi anteriore, ejus cartilaginea fabrica, amotis integumentis, utcumque conſpicua eſt; adjacet & lamella cartilaginea, quae naſi ſeptum anterius facit.

XIV. Auricula adulti, & duae juniorum, detracta epidermide, oſtendentes poros cutaneos.

XV. Papilla muliebris, detracta epidermide, cujus fruſtulum adjacet, exhibens orificia ductuum galactopherorum.

II. De Oculis.

XVI. Bulbus oculi humani; in quo, ſcleroticâ undique ad corneam reſectâ, inverſâ, & ad poſteriora reflexâ, apparet choroides, & quomodo trunci vaſorum non repleti per ſcleroticam in medio tranſeant, & ad choroideam accedant.

XVII. Simili fere modo paratus oculus, niſi quod ſclerotica ad medium circiter tantum ſit reflexa, ut demonſtrentur nervi ciliares, per ſcleroticam tranſeuntes, & ad choroideam adeuntes.

XVIII. Bulbus oculi humani; à quo amota eſt cornea, diſſecta, ſeparata, & tota reflexa ſclerotica, ut con-

ſpiciatur choroides tota, orbiculus ciliaris, uvea, pupilla, eique appoſitus humor cryſtallinus.

XIX. Bulbus oculi puerilis, cujus ſclerotica prope corneam reſecta, undique ſeparata, inverſa, verſus opticum reflexa, ut appareat choroides nuda, & vaſcula in ea, materie rubra infarcta. Ex exiguo choroidis vulnere elapſus pro parte vitreus dependet.

XX. Eodem modo paratus oculus puerilis, niſi quod cornea remota quoque ſit; ubi vaſcula repleta in choroide, & uvea praeſertim, nec non nervi ciliares conſpiciuntur.

XXI. Oculi puerilis bulbus, à quo reſecta eſt & amota ſola cornea, ad demonſtranda vaſa arterioſa uveae, elegantiſſime repleta.

XXII. Simili modo paratus oculus puerilis, quam pulcherrimus.

XXIII. Sclerotices puerilis fruſta duo, cum adhaerentibus portionibus choroidis inverſis, repletiſque. Cornea cum adhaerente uvea repleta.

XXIV. Cornea puerilis inverſa, cum adhaerente repleta uvea.

XXV. Scleroticae puerilis pars anterior, unde reſecta eſt cornea; relicta autem uvea, cujus arteriolae repletae.

XXVI. XXVII. XXVIII. Optici nervi, ſcleroticae, corneae, choroideae, uveae, retinae, hominum, varie diſſectae & inverſae.

XXIX. Duo vitrei cum cryſtallinis, humani.

XXX. Sclerotica balaenae, remotâ corneâ, exhibens craſſitiem ſuam, & intus, poſteriuſque, foramina magna, parvaque, quae vaſa tranſmittunt.

XXXI. Bulbus oculi balaenae, ſecundum opticum bi-

biſariam diviſus: ubi apparet inſignis in hoc animali craſſities ſclerotices, quae tamen anterius, verſus corneae exortum, ſenſim tenuior fit. In parte dimidia ſuperiore, choroides adhaerens à ſclerotica maxima ex parte ſoluta eſt & reflexa, ut appareat, quomodo ſuperficies interna ejus ab externa penitus differat. In parte dimidia inferiore, choroides ſcleroticae manſit accurate applicata; adhaeret etiam portio retinae, hic inſigniter craſſae. Haec autem omnia materie rubente ſunt repleta.

XXXII. Sclerotica balaenae, ut ſupra. Adjacet funiculus quaſi, conſtans optico nervo, in centro locato, tenui admodum, & circumpoſita ei denſa vaſorum majorum & minimorum ſerie, quae materie rubente infarcta ſummopere rubent.

XXXIII. Dimidia poſterior ſclerotices balaenae pars, cum choroide, ſoluta, repleta, ut ſupra.

XXXIV. Cornea balaenae, cum portiuncula ſclerotices, & adhaerente adnata craſſa; ut appareat, quomodo ea, in hoc animali, toti anteriori bulbo oculi diſtincte obducatur.

XXXV. In fundo jacet balaenae cornea, cum adhaerente adnata, ut ſupra. A filo dependet balenae cornea, cum exigua ſclerotices parte in ambitu ejus, intus etiam applicata uvea: cornea anterius exſecta eſt, ut iris, cujus arteriolae utcumque repletae, nuda appareat.

XXXVI. Similis cornea; ubi intrinſecus corneam cingit canalis orbicularis, ſatis amplus, repletus, per quem ſeta eſt trajecta. In fundo jacet fruſtum optici nervi craſſum, albicans; & aliud repletum, rubens.

XXXVII. Fruſtum choroidis & uveae balaenae; ubi choroidis ſuperficies interior albicat, polita eſt & aequa-

 lis

lis; exterior autem, penitus diverſa ab illa, fuſca eſt, fibroſa quaſi, ſtriata, inaequalis.

XXXVIII. Similis praecedenti portio, ſed ſummopere rubens, ob repletionem vaſorum. In fundo jacet retinae repletae, rubentis, complicatae portio.

XXXIX. Balaenae portio choroidis anterior, cum uvea, & ciliaribus ligamentis, hic admodum conſpicuis: per choroidem & ciliaria ligamenta decurrunt vaſcula exigua, plurima, repleta. Sed iris inprimis mirabilis eſt; ubi apparent vaſa, repleta materie rubra, magna, copioſa, mirabiliter plane inflexa. Excurrunt & rami diſtincti, diviſi iterum, nervorum ciliarium ſupra haec vaſa, verſus pupillam. Objectum hoc caetera omnia elegantia & novitate ſuperat; & fabricam demonſtrat ſingularem & mirabilem, nondum bene deſcriptam.

XL. Simile fere objectum, niſi quod portio ſclerotices adhaereat, corneâ orbiculariter exſectâ: hic autem in interiori uveae ſuperficie, circa limbum ejus, fibrae orbiculares inprimis optime conſpiciuntur.

XLI. Retinae balaenae portio.

XLII. Balaenae vitreus, cum inſidente cryſtallino.

XLIII. Similis vitreus, cui inſidet cryſtallinus, & ubi praeterea in vitreo, circum humorem cryſtallinum, ubi ligamenta ciliaria applicata fuerant, margo latus, repletus, ruber, totus quaſi vaſculoſus, apparet.

XLIV. Bulbi oculi bovini pars dimidia, poſterior, cui intrinſecus applicata choroides, ut binis in locis conſpiciantur trunci vaſorum non repleti, qui, poſtquam per ſcleroticam penetrarunt, ad choroideam accedunt.

XLV. Pars anterior bulbi oculi bovini, conſtans magna parte ſclerotices & cornea, applicata quoque interius

rius parte choroidis, totaque uvea: ubi apparent ligamenta ciliaria; uveae fibrae, longitudinales, orbiculares; nigrities; pupilla; tum & nervi ciliares, tenues, plures, ad orbiculum ciliarem tendentes. In fundo jacent duo vitrei cum cryſtallinis, ex eodem animali.

XLVI. Similiter parata pars anterior bulbi oculi bovini, ſed amota nigritie: ubi ciliaria ligamenta, & uveae fibrae diſtinctius apparent. Reſectâ quoque corneâ, apparet iris.

XLVII. Pars choroidis bovinae, cujus arteriolae repletae ſunt.

XLVIII. Oculi bovini repleti bulbus, apertus; inverſa ſclerotica & choroides.

XLIX. Sclerotica bovina inverſa, à qua dependet choroides, per cujus ſuperficiem exteriorem diſtribuuntur arteriolae plurimae, repletae, ex ſclerotica ad eam adeuntes.

L. Bovis pars uveae cum ligamentis ciliaribus, repletis arteriolis.

LI. Pars anterior bulbi oculi vitulini, ubi intrinſecus apparent, uvea cum ſuis fibris, & ciliaria ligamenta; extrinſecus vero, exſecta cornea, iridis anteriora; horumque arteriolae repletae ſunt.

LII. Eodem modo parata pars oculi vitulini anterior, ſed vaſculis minus repletis.

LIII. Nervus opticus, & bulbus oculi vitulini, à quo remota eſt tota ſclerotica cum cornea, ut appareat choroides tota, vitreum & cryſtallinum quoque continens.

III. De lingua & dentibus.

LIV. Apex linguae humanae adultae; in qua, detracto

cto involucro externo, apparent papillae nudae.

LV. Lingua parvuli, repleta.

LVI. Parvuli maxilla inferior cum lingua, repleta: ubi conſpiciuntur papillae linguales, & facies interior labii inferioris. In fundo jacet ſimilis maxilla cum lingua; ſed in ea apparet inprimis membrana tenera, alveolos dentium cingens, dentesque excipiens, cum ſuis vaſculis; extrinſecus nempe effracta maxilla.

IV. De medulla ſpinali.

LVII. Medulla ſpinalis adulti integra; involucrum craſſum ejus in uno latere ſecundum longitudinem totum diſſectum eſt, & ad latera reclinatum, ut appareat arachnoides, & quomodo nervi ex medulla ſpinali exeant.

LVIII. Medullae ſpinalis adulti hominis pars ſuperior, in vertebris colli conſiſtens, eodem modo parata.

LIX. Medulla ſpinalis adulti integra, à qua remota eſt dura mater; ita ut ad egredientes ex ea nervos exiguae portiones ejus relictae ſint. Apparet ſic arachnoides, & quomodo ſinguli nervi pluribus fibrillulis ex medulla oriantur, varie in variis; dein, qua ratione arachnoides cujuſvis nervi fibrillas ambiat, colligetque in unum faſciculum.

LX. Medulla ſpinalis recenter nati, integra, eodem modo parata.

LXI. Medulla ſpinalis foetus immaturi, integra; ubi vaſcula hinc & inde materie rubra repleta ſunt.

LXI. Hominis adulti medullae ſpinalis pars, cauda equina dicta, cum arachnoide inveſtiente.

LXIII. Cauda equina immaturi foetus.

LXIV. Cauda equina foetus paullo adultioris, cujus vaſa nonnulla repleta ſunt.

V. De Inteſtinis.

LXV. Pars inteſtini jejuni, humani, adulti, inverſa; ubi juga valvuloſa, & internae tunicae villoſitas apparent.

LXVI. Similis pars; cujus arteriarum majores trunci materie rubra, venarum autem, caerulea ſunt repleti.

LXVII. Tres portiones inteſtini ileum, ex puero, diſtentae: harum duae non inverſae exhibent eleganter diſtributionem arteriarum; tertia vero inverſa, villoſae tunicae habitum, poſt repletionem arteriarum.

LXVIII. LXIX. LXX. Portiones inteſtinorum tenuium vitulinorum, ad demonſtrandam tunicae internae villoſitatem in iſto animali.

VI. De Liene.

LXXI. LXXII. LXXIII. Fruſta lienis bovini, eloti; exhibentia, membranam externam craſſam, & interceptam ſubſtantiam fibroſam, vaſaque, poſt talem operam.

LXXIV. LXXV. Similia fruſta eodem modo parata; repletis ſimul arteriarum majoribus truncis.

VII. De Renibus.

LXXVI. Pars dimidia renis adultioris; oſtendens papillas renales, & ſubſtantiam vaſculoſam eis appoſitam, repletam.

LXXVII. Similis portio, minor.

LXXVIII. Fruſta ſubſtantiae exterioris, vaſculoſae, renis adulti, repletae.

LXXIX. Ren adulti repletus, diſſectus.

LXXX. Portio renis repleti, cui adhæret, ſeparata magnam partem, tunica ejus externa.

LXXXI. LXXXII. Renes adultiorum, quorum vaſa majora, pelvis ejuſque rami repleti, caetera autem vaſculoſa ſubſtantia, non repleta eſt, ſed diſſoluta.

LXXXIII. Renes abortuum, recenter nati unus integer, reliqui diſſecti, repleti.

LXXXIV. Ren parvulus, repletus, diſſectus.

LXXXV. Renes foetuum immaturorum duo, & recenter nati unus; ubi patet, eos ex renculis quaſi coaleſcere.

LXXXVI. Renculus bruti repletus, & tranſverſe diſſectus.

VII. De Pene.

LXXXVII. Pars anterior penis humani, ad demonſtrandum coronae involucrum externum, tenue, quod cuticulae continua productio.

LXXXVIII. Lamellae duae penis humani, tranſverſe ſecti, exhibentes corpora cavernoſa, horum involucra craſſa, limitantia; urethram, ejuſque corpus cavernoſum minus.

VIII. De Teſtibus.

LXXXIX. Teſtis humanus tranſverſe diſſectus, cum adhaerente vaſe deferente.

XC. Teſtis humanus; cujus tunicâ albugineâ diſſectâ, & magnam partem à teſte ſeparatâ, conſpicitur ſubſtantia teſtis interior in ſitu.

XCI. Teſtis humanus adultus, cum adhaerente vaſe deferente & epididymide. Tunicâ albugineâ apertâ & reflexâ, apparet pulpa teſtis, & filamenta albicantia, an venae? quae ex tunica albuginea in ſubſtantiam illam teſtis interiorem ſeſe inſerunt.

XCII. In fundo, teſtis humanus, amota tunica albuginea; ut interior ſubſtantia appareat. A capillo pendet ſimilis teſtis, ſed cujus ſubſtantia paululum dilacerata eſt.

XCIII. Simili fere modo parati teſtes duo.

XCIV. XCV. XCVI. Teſtes humani, cum vaſe deferente; tunicâ albugineâ apertâ & reflexâ, vel & remotâ, patet ſubſtantia teſtis, leniter diſſoluta.

XCVII. Teſtis humanus, cum vaſorum ſpermaticorum funiculo, & epididymide diſſoluta: apertâ & reflexâ membranâ albugineâ, apparet ſubſtantia interior, in tenuiſſima & candidiſſima filamenta utcumque diſſoluta.

XCVIII. Teſtes humani tres, quorum vaſcula ſeminifera diſſoluta ſunt.

XCIX. Teſtis humanus, cum epididymide & vaſe deferente, repletus; tunicâ albugineâ apertâ, & magnâ ex parte reflexâ, apparet interior ſubſtantia.

C. CI. Teſtes humani repleti, cum corpore pyramidali, epididymide, & vaſe deferente. Tunica albuginea diſſecta & inverſa, ſubſtantia teſtis lacerata eſt, ut appareant vaſcula repleta, per eam diſtributa.

CII. Teſtis humanus, praegreſſa repletione, aperta & inverſa tunica albuginea, eadem ut C. ſed imperfectius, oſtendens. Adhaeret epididymis uno extremo ſuo, caetero autem corpore à teſte tota ſeparata, cum vaſe deferente.

CIII. Teſtis arietinus, cum adnexa epididymide,

 tranſ-

tranſverſim diſſectus: ubi apparent vaſcula ſubtiliſſima repleta, quae inter ſeminalia vaſcula diſtribuuntur; & corpus, dictum olorinum, per medium teſtis excurrens.

CIV. Teſtis arietinus; in cujus membrana albuginea, ex parte ſeparata, apparent vaſa majora, flexuoſa, repleta.

CV. Teſtis arietinus; à quo tunica albuginea maxima ex parte detracta.

CVI. Teſtis arietini, ſecundum longitudinem diviſi, pars dimidia: in qua, praeter ſeminalia vaſcula compacta, apparent & alia repleta, rubentia, intercurrentia. Patet quoque corporis, dicti olorini, ſecundum longitudinem diviſi, pars dimidia.

CVII. Fruſta aliquot teſtis arietini, ſimiliter parata.

CVIII. Simile fruſtulum, paullo magis rubens.

CIX. Simile fruſtulum, ubi vaſa ſeminifera, paullulum hinc inde ſoluta, diſtinctius apparent.

CX. Teſtis arietinus repletus; cujus tunica albuginea variis in locis diſſecta & inverſa: ſubſtantia autem teſtis lacerata eſt.

CXI. Fruſtulum ſubſtantiae interioris teſtis arietini, repletum; ubi vaſcula ſeminifera à ſe invicem nonnihil ſoluta ſunt.

CXII. CXIII. CXIV. Partes teſtium arietinorum, quibus adhaeret portio tunicae albugineae albicantis: ipſa autem ſubſtantia repleta, admodum rubet.

CXV. Teſtis humanus, cujus tunicâ albugineâ apertâ, apparet ſubſtantia interior. Ab epididymide autem detracta eſt tunica externa, & epididymis leniter diſſoluta.

CXVI. Epididymis humana diſſecta, & lacerata.

CXVII. CXVIII. Partes epididymidis arietinae, hinc inde repletae.

CXIX. Partes epididymidis arietinae repletae, & amo-

amota tunica coërcente, diſſolutae, & in longitudinem protractae.

CXX. Teſtes vitulini duo, cum adhaerentibus epididymide, vaſe deferente, & funiculo ſpermaticorum vaſorum. Inferior albicans, tranſverſe diſſectus, oſtendit vaſcula ſeminifera, tenuiſſima, hinc inde leniter diſſoluta. Superior repletus, ſecundum longitudinem diviſus, diductus, exhibet vaſcula rubentia, quae inter vaſa ſeminifera decurrunt.

CXXI. Teſtis bruti, in quo inprimis conſpiciuntur vaſa ſpermatica, prope teſtem repleta.

IX. De Secundinis, Uteri gravidi acetabulis.

CXXII. Secundina humana; ubi placenta fere integra.

CXXIII. Secundina humana, cujus placenta hinc inde paullulum diſſoluta.

CXXIV. Secundina humana, cujus placenta admodum diſſoluta eſt.

CXXV. Placenta uterina muliebris integra, cum adhaerente chorio, & parte funiculi umbilicalis. Vaſa arterioſa majora materie rubente, venoſa autem caerulea repleta ſunt.

CXXVI. Portiones duae funiculi umbilicalis, ad demonſtrandam venam, duaſque arterias umbilicales.

CXXVII. Pars placentae uterinae humanae, in hydatides tota converſa.

CXXVIII. Similis pars; ſed hydatides ſunt minores, & naſcentes quaſi.

CXXIX. Pars uteri ovis gravidae, cujus cotyledones admodum magnae; eorumque cavis adnectitur chorion. Repletae ſunt arteriae uterinae; unde uterus & cotyledones

dones ſummopere rubent; chorion autem totum albicat. In fundo jacet ſimilis cotyledon, repleta, tranſverſe diſſecta.

CXXX. Similis pars uteri repleta, cujus cotyledones minores, & protractum ex pleriſque penitus chorion, ut conſpiciatur poroſitas fundi acetabulorum iſtorum.

CXXXI. Cotyledones nonnullae, repletae & diſſectae.

CXXXII. Similis cotyledon, à qua dependet pars chorii.

CXXXIII. Cotyledones brutorum majores repletae, tres; ex uniuſcujuſque cavo dependet chorii repleti portio.

CXXXIV. Similes cotyledones duae, repletae; ex unius cavo ſimiliter dependet chorii repleti portio: altera autem ex parte diſſoluta eſt.

CXXXV. Similes cotyledones, quarum cavum replent filamenta, numeroſa, tenuia, placentae ex chorio enatae.

CXXXVI. 1. Cotyledon ſimilis repleta, ut ſupra.

2. Cotyledon lacerata pro parte, ut interiora ejus pateant.

3. Pars chorii, cum enata ſubſtantia placentae filamentoſa quaſi, copioſa, ex acetabulo protracta, in qua & vaſa repleta conſpiciuntur.

CXXXVII. Cotyledones diſſectae, laceratae, diſſolutae; nonnullis etiam adhaeret ſubſtantia filamentoſa, è chorio enata.

CXXXVIII. Bruti animalis chorion, cui adhaerent acetabula uterina plura; remotis acetabulis nonnullis, apparent chorio adnexae placentae, quae referunt ſphaeras magnas, conſtantes ex filamentis, vaſculis, numeroſis; quae inhaerebant acetabulorum cavis. Repletae ſunt arteriae rubra, venae autem caerulea materie.

CXXXIX.

CXXXIX. Similis ſimiliter parata portio, minor.

CXL. Similis praeparatio, exhibens acetabula uterina, & placentulas chorii.

CXLI. Similia duo acetabula, & placentulae tres.

CXLII. Acetabulum, & tres portiones chorii, quaeque cum placentula ſua, materie rubente infarctae.

CXLIII. Duae portiones chorii: ſingulis adhaeret placentula globoſa, non repleta, albicans.

CXLIV. Chorii magna portio, cui adhaerent placentae globoſae, plures, majores, minoreſque; nonnullae albicant, aliae materie rubente ſunt infarctae, & vaſculoſae apparent: chorii autem arteriae materie rubente, ſed venae caerulea ſunt repletae.

CXLV. Tres placentae globoſae, materie rubra infarctae, vaſculoſae.

CXLVI. Similes placentulae, non repletae, perelegantes, diſſolutae; adjacet una repleta.

CXLVII. 1. Pars uteri vaccae gravidae, cum enato acetabulo, poroſo, laxo.

2. Simile acetabulum, cui adhaeret chorii portio, & cujus filamenta, placentae analoga, pro parte ex dictis poris acetabuli protracta ſunt.

CXLVIII. Similia acetabula duo. Ex uno placenta chorii tota fere protracta eſt; alteri penitus adhuc inhaeret.

X. Foetus immaturi.

CXLIX. CL. CLI. CLII. CLIII. CLIV. CLV. CLVI. Foetus immaturi, humani, octo, aetate & magnitudine diverſi.

CLVII. Foetus ovillus parvulus, elegans, amnio ſuae incluſus, & liquori, quo repleta eſt, innatans.

XI.

XI. Varia.

CLVIII. Piae matris adulti hominis portio magna; cujus arteriae materie rubente repletae ſunt.

CLIX. Plexus choroides hominis adulti.

CLX. An arteria ſplenica vitulina repleta, & cum ramulis ſuis diſſolutis ex ſplene protracta?

CLXI. Os verticis foetus immaturi; & dimidia frontis oſſis pars, ex foetu parvulo.

CLXII. Nonnulla, quae ad auditus organum pertinent, ex foetu immaturo. Nempe os petroſum; cum ſtapede, foramini ovali inſidente: aperto aquaeductu Falloppii, apparet nervus auditorius durus, per eum decurrens. Alterius labyrinthi cochlea effracta eſt, ut appareat lamina ſpiralis.

CLXIII. Pars tendinis achillis, hominis; ut pateat, quomodo ex multis minoribus tendinibus componatur.

CLXIV. Narium ſepti cartilagines ex adultioribus & junioribus, tres.

F I N I S.